

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 5.

Ljubljana,
28. januara
1932.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Fizičko vaspitanje naroda

Postoji čitav niz aktuelnih pitanja, s kojima bi trebalo da se i u našem listu pozabavimo. Osnivanjem novog Ministarstva fizičkog vaspitanja naroda postale su mnoge latentne stvari — da ih tako nazovemo — aktuelnima, a od brzine našeg snalaženja ovisi i povoljno rešenje. Naša organizacija već davno radi na fizičkom vaspitanju naroda, davno se već bavi najširim i najsloženijim pothvatima u tom radu, pa mora da se isto tako, u tancine, bavi i ovim novim stanjem, koje sada nastaje. Sokolstvo treba da uporedi sa osnivanjem novog Ministarstva još jednom detaljno prouči svoj odnos sa sličnim i srodnim organizacijama i da se spremi na skoru saradnju.

U svim zemljama, koje već imaju ministarstvo ili sličnu državnu ustanovu fizičkog vaspitanja, razvile su se stvari po prilici ovako:

Ministarstvo je ustanovljeno, da država svojim autoritetom i svojim velikim sredstvima pomogne i proširi rad fizičkog vaspitanja naroda. Zato ima ova sredstva: ispitivanje dosadašnjeg rada, tamo gde treba, savet, pomoć ili kontrola, pomaganje znanstvenog rada, staranje oko nastavnika gimnastike, osnivanje stručnih škola, donošenje zakona o fizičkom vaspitanju, usavršavanje gimnastike u školama i u vojsci, obvezatna briga poslodavaca za zdravlje i telesni uzgoj radnika, i što je zbir svih ovih mera: racionalizacija i koordinacija svih radova i svih faktora fizičkog vaspitanja.

Ovako će po prilici biti i kod nas.

U našoj Jugoslaviji mnogi su faktori fizičkog vaspitanja. I zakon o ustrojstvu novog ministarstva fizičkog vaspitanja naroda nabraja neke. Faktori fizičkog vaspitanja su: škola, vojska, Sokolstvo, sportska udruženja, pa planinarska društva, skautizam, ferijalne dačke organizacije, streljačke družine, kola jahača, a posredno i vatrogasci; u poslednje doba i Jadranska straža (podmladak ferijalne kolonije).

Zadaća je novog Ministarstva da sve ove faktore koordinira, da ih poveže u čim korisniji i skladniji rad. Da podeli zadatke i uloge, i da doveđe sve ove faktore, i još one koje sam možda, a nehotice, mimošao, do racionalne saradnje.

Država je već davno uvidela, da je fizičko vaspitanje potrebno, da se na tome mora raditi, a sada, sa svoje strane pristupa tom radu najvećim zamahom: osniva posebno ministarstvo. Sa gledišta države, najveće zadatke, u tom poslu važno je: da se fizičko vaspitanje izvede potpuno, kod svih državljana, da se izvede brzo i čim manjim utroškom energije (vremena, snage i sredstva) i da fizički jaki pojedinci budu i moralno i stručno vaspitani građani. Dakle za državu je važan konačni uspeh, a faktori koji taj uspeh polučuju treba da rade sporazumno, da ne vrše iste poslove u isto vreme i time troše dvostruko energije, da ne kvare učinak jedni drugima, da podelu područje rada, ili da među sobom upotpune delovanje. Jer bi bilo loše gospodarenje, kad bi više faktora delovalo u isto vreme u istom poslu, ostavljajući druge poslove i druga područja bez rada i delovanja. Umanjiti treba konkurenciju tamo gde je preterana, a povećati delovanje tamo gde je zaspalo i gde ga još nema.

Za nas drugim rečima sve ovo znači: sada kad se osniva i kad počinje radom Ministarstvo fizičkog vaspitanja naroda potrebno je da proučimo i da se spremimo na racionalnu saradnju, na sporazumevanje i koordinaciju delovanja sa ostalim faktorima fizičkog vaspitanja (telesnog uzgoja) u Kraljevini.

Još jednom da ih nabrojim, sa kraticama kako se udomaćilo: škola, vojska, sport, skautizam, planinarstvo, strelci, jahači, ferijalci, vatrogasci, Jadranska straža.

U ovom času nisu nam dovoljne idejne rezolucije i programatske izjave naših »Puteva i ciljeva«, sada su nam potrebne opširne, detaljne i praktične studije, radni programi za saradnju i približavanje sa ostalim fak-

torima fizičkog vaspitanja. Potrebne su nam detaljne studije o radu i razviku tih faktora, i sve to sa širem, općeg gledišta zajednice, države, kojoj svi ovi faktori treba da služe.

Treba da se prouče, i principijelno, odnosi ministarstva, vojske i škole s jedne strane i privatne inicijative (Soko, sport i ostale organizacije) s druge strane. Da se ustanove granice i zadaci državne i privatne inicijative, da se učvrsti slobodno delovanje onih organizacija, koje po svojoj tradiciji i po svom načinu rada kreću nove puteve i traže nove, bolje načine telesnog uzgoja, donoseći potrebnu svežinu i prinovu. To je uloga privatne inicijative, koju ulogu treba baš u racionalnom radu posebno istaknuti i osloboditi.

Sve to treba proučiti brzo i u širokim crtama, općenito, sa svih strana. I tako smo eto pred mnoštvom aktuelnih pitanja o kojima govorimo odmah na početku. Pitanja su i idejna, i organizatorska, i tehnička, pa svi naši radnici treba da se bave s njima. Nije to samo posao teoretičara ideje, ili organizatora, ili gimnastičkog stručnjaka; i nisu to problemi jednog kraja, jedne župe, ili samo nekih društava. Saradnja svih faktora telesnog uzgoja u kraljevini Jugoslaviji, koja je evo počela osnivanjem

njima svima nadležnog ministarstva, veliko je i važno, opće pitanje čitavog Sokolstva.

Da se na tome radi i o tome mnogo misli i u našim redovima dokaz nam je čitav niz članaka o Sokolstvu i školi (koji su često puta i dokaz vrlo različitog gledanja na tu saradnju), članci o učitelju-Sokolu, o nastavnima gimnastike, o sokolskom sustavu telovežbe u školi, pa onda u najnovije doba uvadjanje vojničke komande za redovne vežbe, pa pravilnik za povlastice Sokolima kod služenja vojnog roka; onda prilično živa i temperamentna polemika oko sporta i saradnje sportskih organizacija sa sokolskima, i mnogo drugih stvari.

Sve to nije dovoljno i nije potpuno. Trebalo bi mnogo više i mnogo određenije da se piše, sa stvarnim predlozima i sa programima, praktičnim savetima za rad. Možda bi trebalo da se sazove i jedna šira konferencija sokolskih radnika da prouči ta pitanja, sa zadanim i određenim referentima i predlozima za pojedina pitanja. Tu bi trebalo da se ustanovi gledište, ne samo idejno i principijelno, već praktički, radno o svemu ovome, što je napred navedeno.

Sokolstvo ne može da propusti, makar je i najjača organizacija privatne inicijative, a da ne proučava i ne prati rad i ostalih organizacija i da stalno ne bude na čistu o odnosima i uslovima saradnje s njima.

Mrvoje Macanović — Sarajevo.

Vesnici boljeg života u selu

Siromašni i gladni stvaraju progres i civilizaciju da je bogati uživaju...

B. Knežević.

Guljelmo Ferero, sociolog i učesnik svetskoga glasa, tvrdio je, da Evropa danas preživljuje ono isto stanje, u kome se je nalazila silna rimska carevina pred svoju propast. Nije čudo! »kulturalna« Evropa ne troši svoje snage materijalne, fizičke i intelektualne za preporod čovečanstva, za ekonomsko, moralno i intelektualno podizanje »svakog radnika, seljaka, pastira, služavke, pralje i siromašne švelje« (g. Petrov), nego se sve države i svi narodi ludo takmiče, ko će pre pronaći neki novi otrovni plin, novi tip bombardera, ubojnih lada, mina i drugih mašina da čoveka mogu izbaciti iz fronta. Na spijunazu, propagandu i druge odvratne svrhe troše se milijarde novca, a to je sve neproduktivno, to je utrošena narodna muka, koja će da upropaštuje mirne građane i seljake, ako se i oni ne spremaju za to.

Jest Evropa, Amerika i ceo svet nalazi se, ako ne u predvečerju propasti, a ono zaista u jednoj strahovitoj krizi, od koje se ježi koža svakome onome, ko o njoj razmišlja. Na vreme i to odmah »ima da se kultura obrne za sto i osamdeset stepeni. Njezino je lice do sada bilo okrenuto samo zlu, i mi se moramo pobrinuti, da lice kulture okrenemo dobru.« (M. Vidović).

U ovo doba nepamćene krize i besposlenosti, kad se je većina narodne inteligencije »povukla u se« kao pauk u paučinu, otkraču nam pred očima kao džinovski seoski mladići sa teritorija Sokolske župe Mostar, koji siromašni, ali gladni znanja ostaviše svoje skromne domove tamo negde u gudurama ispod naših planina, ostaviše svoje porodice i svoje skromno imanje i pokazaše duboki smisao za apostolsku misiju, za preporod sela i seljaka.

Treći tečaj Sokolske župe u Mostaru za obrazovanje vođa u sokolskim četama u mnogome liči višim narodnim školama u Danskoj po sistemu K. Kjolda, jer ovaj tečaj kao i prošli nisu održani samo zato, da seoske mladiće obrazuju tehnički, nego da ih za ovo kratko vreme što bolje nauče, da glatko mogu vršiti sve funkcije u četni, a osim toga da se upoznaju sa temeljnim pojmovima napredne zemljoradnje, zadrugarstva, voćarstva, pčelarstva, higijene, veterinarstva i t. d. Na-

iz 8 sokolskih četa, Sokolsko društvo Stolac, 3 kandidata iz 3 sokolske čete, Sokolsko društvo Trebinje, 3 kandidata iz 2 sokolske čete, Sokolsko društvo Čapljina, 7 kandidata iz 5 sokolskih četa. Ukupno 87 kandidata iz 59 sokolskih četa.

Za vreme tečaja smešteni su ovi mladići u severnom logoru, 5 prostranih soba bile su upotrebljene za spavaonice, 1 za učionicu, 1 za trpezariju. Vežbe su učili u prostranom manježu. Vojne vlasti shvatile su važnost ovoga tečaja, te su i ove godine u svakom pogledu izlazile u susret. Ova se pomoć ne sme potcenjivati. Kako mostarska župa u ovoj godini nije dobila nikakve finansijske pomoći od bankskih uprava u Splitu i Cetinju, da nije bilo ovog razumevanja od strane vojnih vlasti, ovaj bi se tečaj rasplinuo kao mehur od sapunice. Naročita zasluga za ovu pomoć ide ministru vojske i mornarice, armijskom generalu g. D. Stojanoviću i divizijskom generalu br. Miroslavu Tomiću.

Otvorenje tečaja obavljeno je u sokolani Sokolskog društva Mostar na 22. novembra 1931. god. u prisutnosti predstavnika vojnih i civilnih vlasti, te mnogih mesnih kulturnih ustanova i zavoda, koji cene ovaj sokolski rad. Pri otvorenju tečaja je pozdravio staršina župe br. Čedo Milić, čovek gvozdeno volje, koji bez dinara u župskoj blagajni otpočine ovaj tečaj. Pravo veli ona narodna poslovića: »Boj ne bje svijetlo oružje, no boj bje srce u junaka.« Pozdravlja ove divne mladiće i pretskazuje im ulogu, koju će morati izvršiti svaki u svom selu za dobro Kralja, naroda i otadžbine. Posle njega tečaj je pozdravio brigadni general g. L. Milovanović, istaknuvši zadacu Sokolstva u narodu kao i uzajamni rad vojske i Sokolstva.

Na 23. novembra započela su predavanja i to, koja su održala braća:

Č. Milić, sokolsku administraciju prvi deo, 59.30 časova; M. Jelačić, sokolsku administraciju drugi deo, 32.30 časova; dr. M. Dokić, sokolsku prosvetu, 26 časova; general M. Tomić, o Sokolstvu i vojsci, 3 časa; H. Đikić, blagajnički rad, 21 čas; P. Čolić, tehnički rad, 91 čas te pevanje sokolskih koračnica, 7.30 časova; Lj. Vučenović, poljoprivredu, 8.30 časova; V. Gajić, zadrugarstvo, 6 časova; V. Samardžić, računstvo i pismenost, 10 časova; V. Imamović, nauka o državi, 2 časa; U. Avdalović, o naprednom pčelarstvu, 5 časova; dr. I. Dojmi, dr. V. Jelačić i dr. A. Nardeli o higijeni, 4 časa; I. Ibršimović, o veterinarstvu, 3 časa; ukupno 279 časova.

Za čudo ovi ljudi, koji nisu naviknuti sediti neprestano za stolovima i danima pratiti predavanja, ni jedanput ne pokazaše umornosti ni dosade, nego svaki dan sa potenciranom pažnjom udubljivahu se u predavanja, učestvujući prema potrebi i u diskusiji tako aktivno i budno i ne pomišljajući na jelo. Što to znači za ove gorštace, za zdravim želudcima, to treba naročito istaknuti.

I pored neprestanog rada i vežbe skoro svi su ostali zdravi (izuzevši 3-4 slučaja nahlade), a na vagi su dobili od 1 do 6.50 kg. Nedelje su bile određene za ekskurzije ali zbog jake zime održane su samo dve.

III. tečaj za vođe sokolskih četa Sokolske župe Mostar

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Raspored IX. svesokolskog sleta u Pragu

Dok su svi dosadnji svesokolski sletovi imali po tri glavna sletska dana, ovogodišnji obuhvataće četiri. Sletski program, a naročito pak takmičenje, nije bilo nikako moguće izvršiti u samo tri dana. Inače će zastalno u sletske dane nagrući toliko posetilaca sa svih strana sveta, da će sletišta po svome prostoru jedva dostajati da se čitav program izvede i u četiri dana.

U utorak, na treći glavni sletski dan, rano izjutra opet će započeti takmičenje članova u nižem odeljenju, jer su se ova takmičenja gledom na njihovo pravovremeno izvršenje morala da razdele na šest odeljaka. To se je isto učinilo i sa takmičenjem članica u srednjem i nižem odeljenju. Utorak će dakle biti posvećen takmičenju muških u nižem odeljenju i ženskih u srednjem i nižem. Na vojničkom vežbalištu pak omeravaće međusobno svoje sile češkoslovački vojnici u raznim takmičarskim granama. Vodstvo tih takmičenja biće naravno u rukama vojske. Istodobno i civilno vežbalište također napuniće se izjutra takmičarima. Tamog će se naime održati takmičenje druge skupine vrste Saveza Slovenskog Sokolstva i to od 6 do 9 sati, našto će se vežbalište napuniti vrstama srednjega i nižega odeljenja ČOS, a tu će se održati i članska takmičenja u šesteroboju i deseteroboju, zatim posebna takmičenja te takmičenja u lakoatletskim granama.

Na velikom vežbalištu održaće se pre podne pokusi onih odeljenja slovenskih gostiju, koja će po prvi put nastupiti na popodnevnoj javnoj vežbi. Popodnevni raspored javne vežbe obuhvataće opet nastup III. skupine članova i članica u prostim vežbama, nadalje vežbe gostiju i slovenskih odeljenja, proste vežbe starije braće, nastup članica sa smučama i po peti put sletsku scenu. Raspored toga dana dakle biće sličan onome prvih glavnih sletskih dana i namenjen je svim onima, kojima nije bilo moguće da dođu mesta na inače tako prostranom sletištu.

Vrhunac sletskih svečanosti pak pokazaće se prema vani zapravo tek u sredu, kada će pre podne biti priredena ogromna manifestaciona sokolska povorka po Pragu. Celo pre podne predviđeno je za sokolsku manifestaciju u čast Tyrša. Već u ranim jutarnjim satovima odjekivale praškim ulicama koraci tisuća i tisuća sokolskih četa, koje će sa glazbama na čelu hitati na sabirališta, gde će se formirati ova veličanstvena povorka. Stalno je, da će se na sletu naći sabranih još mnogo više sokolskih bataljona, nego što ih je bilo godine 1926. Ta radi se o tome, da se pokazuje porast Sokolstva u jubilarnoj Tyrševoj godini. Kogod ima svedanu odoru, svaki član i članica, naće se toga dana u Pragu, da manifestiraju za velike sokolske ideale i ciljeve. I tada će rame uz rame stupiti svi slovenski sokolski gosti: Jugosloveni, Poljaci, Rusi, Lužički Srbi, svi pod zastavom slovenske sokolske sloge. Pored ovih, u povorci će učestvovati i svi ostali inostrani gosti. Na slet su pozvane mnogobrojne delegacije gimnastičkih udruženja, koje se nalaze u sklopu Međunarodne gimnastičke federacije. Red povorke biće ovaj: najpre će ići na čelu povorke strani gosti. Za njima slediće predsedništvo Saveza Slovenskog Sokolstva, zatim redom jugoslovensko Sokolstvo, poljsko, rusko, lužičko-srpsko i onda ogromne mase češkoslovačkog Sokolstva, podjeljenog po župama, koje će biti sastavljene kao celine. Završetak povorke tvoriće kao po običaju sokolska konjica. Da li već sada da govorimo kako će izgledati Prag za vreme te veličanstvene sokolske manifestacione povorke? Teško je to pretpostaviti u pravoj i istinskoj slici i nemoguće će biti opisati one krasne časove, koji nas čekaju i koji će nam se zauvek i neizbrisivo utisnuti u naše sećanje. To zna i oseća svaki onaj, koji je bio kada video sokolsku povorku u Pragu.

Popodne zadnjeg sletskog dana određeno je za nastupe vojničkih odeljenja češkoslovačke, jugoslovenske i rumunske vojske, koja će doći na slet u Prag kao predstavnici vojne sile Mlet antante. U sećanju su nam još vojnički nastupi na prošlom sletu, kada je ogromni stadion odjekivao od oduševljenja, koje je zahvatilo sve gledaoce dok je vojska izvodila svoje vežbe. Nakon odeljenja vojske slediće nastup sokolske konjice, da također i ona u većem broju pokaže svoju izvežbanost, našto će po prvi put biti izvršeno proglašenje pobjednika u pojedinim takmičenjima i to kao posebna tačka rasporeda. Posle toga izvešće se po šesti a ujedno i poslednji put sletska scena.

Iz sletskog rasporeda, koji smo objavili u glavnim potezima, proizlazi, da će IX svesokolski slet po svojoj vi-

sini i vrednosti biti ne samo ravan svim dosadašnjim, već da će ih posvećma nadmašiti i ujedno pokazati, kako Sokolstvo napreduje na svim linijama. U bludnji je pak svaki onaj, koji misli, da će se na sletu samo slaviti i manifestirati. Ne! Naporan rad čeka svakog pravog Sokola i nipošto ne preteravamo, ako naglasimo, da će težiti svega sleta počivati na ogromno zasnovanim takmičenjima u svim mogućim granama i skupinama, bilo to za prvenstvo Saveza Slovenskog Sokolstva, bilo to da se postignu što veći i bolji uspesi među redovima ČOS. Zato bi bilo posve pogrešno misliti, da će se pre svega gledati na broj učesnika. Kako je s jedne strane slet od velikog propagandističkog značaja, tako i s druge strane svaki učesnik treba da nastoji da na njemu ne učestvuje samo kao gledalac i obični posmatrač, već aktivno kao vežbač, takmičar, sudija itd. Pa također i za nas Jugoslovene nema u tom pogledu nikakove iznimke. Radije da nas u Pragu bude manje, ali zato da naš nastup bude posvuda i u svakom pogledu sokolski.

Napredak slovenskog Sokolstva u Južnoj Americi

Svojevremeno slušali smo samo o raznim slovenskim sokolskim jedinicama širom Udruženih Država Amerike. Zadnjih godina pak vidimo da su se podigla brojna sokolska društva i u Južnoj Americi, gde živi velik broj Slovena. Tako smo prošlih dana izvestili o poljskim sokolskim društvima u Braziliji, a danas pak tome dodajemo, da se je naš sokolski pokret naročito dobro učvrstio također i u Argentini, gde već lepo radi 6 češkoslovačkih, 2 jugoslovenska i jedno rusko sokolsko društvo, a koja ukupno broje preko 1500 članova.

Čehoslovačka zagračnična društva i slet

Veliko zanimanje za slet vlada naročito među raznim sokolskim društvima, koja su osnovali Česi i Slovaci tekom poslednjih deset godina po većim mestima Nemačke, Francuske, Kanade itd. Sva ta društva, kojih ima preko 30, udružena su u zagračnično župu i učestvovala na sletu skoro korporativno. Svi vežbači ovih društava nastupili su na sletu i u skupnim nastupima i u takmičenjima, te će tako pokazati da tvore jednu celinu sa društvima u domovini. Samo je po sebi razumljivo, da će na sletu učestvovati također i Donjoaustrijska župa, koja ima svoje sedište u Beču, te koja broji 15 društava, a koja vrlo dobro rade i odlično uspevaju.

Sokolski film »Ni koristi, ni slave«

Preduzeće »Primus-film« u Pragu izradiće za proslavu 100-godišnjice rođenja dr. Miroslava Tyrša veliki zvučni film iz sokolskog života pod naslovom »Ni koristi, ni slave«. Sve pripreme za izradu filma već su posve gotove, a sam film biće ubrzo izrađen i predan na prikazivanje. Nadamo se tako, da ćemo i kod nas imati možda prilike da još pre samoga sleta vidimo taj prvi veliki sokolski zvučni film.

Lužičko-srpsko Sokolstvo na sletu

Sednica načelnštva lužičko-srpskog Sokolstva od 13. o. m., koja je održana u Budišinu zaključila je, da se povede agitacija za što veće učešće na IX. svesokolskom sletu u Pragu, gde se ima nastupiti sa posebnim vežbama, koje je sastavio savezni podnačelnik br. Martin Meltka, dok se sa plesovima na samom sletištu neće nastupiti. Na predlog starešine saveza br. Jakova Šajbe zaključeno je, da se po svim jedinicama prirede Tyrševe proslave.

Bugarski Junaci na sletu

Na pogrebu dr. Scheinera zastupao je Savez Junaka Njevoj predsednik prof. dr. Vatev. Dopisniku »Narodnih Listy« izjavio je, da će na slet doći oko 1000 Junaka, da time manifestiraju svoj slovenski osećaj i volju, da se približe Sokolstvu, a da se s njim i pobliže upoznaju. Dalje je između ostalog rekao, da iako su osnivači Junaka Švajcarci, danas ipak u stvari provoda se već u svim jedinicama Junaka sokolski sistem i da u mnogim društvima rade kao prednjaci češki Sokoli, a i mladi vežbači šalju se u Prag u sokolske tečajevе. Glede imena Junak i Soko izjavio je, da prvo kod Bugara znači čoveka odvažnog, jakih mišica i plemenitog duha, dok ime Soko znači samo pticu bez onog značenja, koje ima ime kod ostalih slovenskih naroda, ali je uveren, da će se ipak naći mogućnost sporazuma i u tom pitanju, da se i Junacima omogući ulaz u Savez Slovenskog Sokolstva.

(Nastavak sa I. str.)

njih izdržati, a tada će »nam biti svima boljec«.

Premda su i dosadnja dva tečaja za obrazovanje vođa u sokolskim četama bili i dobro organizovani i imali uspeha, ipak je ovaj tečaj mnogo odmakao od dosadnjih ne samo po većem broju učesnika i četa, nego i po proširenoj nastavnoj građi, zasnovanoj na stečenom iskustvu iz prošlih tečajeva. Koliko su tečajici zavoleli ovaj rad, neka posvedoči to što su mnogi na rastanku plakali i ljubili ruke nastavnice. Koliko je to plemenitosti od strane ovih sirovih gorštaka može samo da oseti onaj, »koji nije toliko glup i duhovno ubog, pa da vrednost života meri cenom novca i da vidi sreću u mermeru palača i u množini stoke«, kako reče Gr. Petrov.

Sokolstvo i žena

— Zašto živiš? — To je pitanje koje nam mnogo puta sleti sa usana, a još češće zasvetli u mislima. — To pitanje nas goni da nademo razlog i opravdanje za naš ovozemaljski život.

Zašto živiš? Na to pitanje odgovori su mnogobrojni i vrlo različiti. A zavise od toga da li smo udati, oženjeni ili ne. — Zavise od našeg vaspitanja, obrazovanja, životnog iskustva; zavise od naše duhovne kulture.

Živim za svoju decu, za svoju rodbinu, društvo; živim za naciju, državu; živim za nauku, prosvetu; živim za celo čovečanstvo.

Eto, to su obični odgovori na pitanje: Zašto živiš?

Ovi i ovakvi odgovori jasno ističu istinu da čovek kao živo telo sam sebi nije dovoljan. Nije zato što je kao takav nepredvidivo brzo prolazan, ništavan. — Toj prolaznosti protivni se jedan jači razlog koji živi u nama; koji nas goni da stvaramo sebi uverenje i da gradimo za sebe smisao zemaljskog života. — Goni nas da kroz stečeno uverenje i smisao života produžimo svoj život i preko groba.

Taj razlog koji se krije u uverenju i smislu života, to je ona sila u nama koja se ne može uništiti, jer je neprolazna, trajna. Ta sila, to je duhovni zakon, zakon večnosti. A mi ga krstimo imenom uverenje i smisao života.

Kako pojedinac, tako isto i svaka država, odnosno narod koji živi u toj državi mora imati izvesnu ideju, uverenje, razlog, koji pravdaju opstanak države i gaju smisao narodnom životu u toj državi.

Kakva je to ideja i koji razlozi pravdaju život jedne države i njenog naroda?

To su one ideje i razlozi, koji su proizvod izvesnih državnih događaja, događaja koje je taj narod preživio, a vezani su za zemljište dotične države.

Veliki ljudi tih država, koji su ujedno savest i karakter svoga naroda iz tih događaja, a u skladu sa duhom vremena; u skladu sa prirodom narodne duše i načinu narodnog mišljenja grade ideju vodilju. Ta ideja daje pravac unutrašnjoj narodnoj politici i smisao narodnom životu.

A taj smisao narodnog života ogleda se u duhovnoj kulturi jednoga naroda. Samo je ona, jedina trajna i neprolazna, vrednost u životu jednoga naroda.

Stepen kulture jednoga naroda je različit. A visina duhovne kulture meri se prema tome kakav pojam postoji o odnosu čoveka prema čovečanstvu? Dalje koliko u toj kulturi prevladuje duhovno nad materijalnim, večno nad prolaznim.

Da bi jedan narod kao nacija mogao opstojati u granicama svoje države mora u kulturu uneti i svoje karakterne rasne odlike. — I tek kroz te odlike može odmeriti svoje mesto u svetu i pronaći put svoje uloge u čovečanstvu.

Svima nama su još sveža sećanja na događaje, koji su bili ispisali stranice naše unutrašnje narodne istorije od dana našeg nacionalnog oslobođenja, do proglašenja naše države u kraljevinu Jugoslaviju.

Svesni smo da su se ti događaji neminovno morali desiti, a to zato što su izvesne zemljišne oblasti naše države bile pod tuđinskim uticajem. — Ti su uticaji bili učaurili našu nacionalnu svest, uvili je tuđinskom nacionalnom kulturom i raznim karakterom. Te usled toga je brat bratu bio vuk.

Kraljevim proglasom naše države u kraljevinu Jugoslaviju i vraćanjem našeg unutrašnjeg političkog života u redovne parlamentarne prilike dat je drugi pravac razvoju našeg nacionalnog života.

Malo poređenja ovog tečaja i prošloga:

Prilikom otvorenja drugoga tečaja u februaru ove godine u Sokolskoj župi Mostar bilo je osnovano 57 sokolskih četa, sada ih ima 87. Prošlog tečaja bio je 71 tečajac a ovoga 87. Poslalo članove na tečaj prošloga tečaja 38 četa, a ovoga puta njih 59.

Svi tečajici zajedno sa svojim nastavnice fotografisali su se, a potom veselo i uz klicanje pošli su u svoja sela, do kojih vode neprohodni putevi kroz klance i gudure, da tamo neustrašivo i bez prestanka utiru put, kojim će lakše stupati pokoljenja, koja budu dolazila. To je put, kojim treba da idu sve naše generacije sela i varoš, jer »Slaveni će izvršiti, Slaveni moraju izvršiti u svetu veliku svečovečansku misiju, da etizirajući svoj kulturni život preporode Evropu.« (M. Vidović.)

vest za sve nas, ako hoćemo da naša kraljevina Jugoslavija postoji kao nacionalna država.

Ovaj obilni zadatak jugoslovenskog Sokolstva visoko je uzdigao sokolsku zastavu simbolizujući time visoku vaspitnu ulogu Sokolstva u sadašnjosti i budućnosti našeg naroda.

Većina od nas poznaje Sokolstvo po svojoj spoljašnjoj strani, izraženoj u vežbanju tela, da bi se razvilo u zdravo telo.

Čemu je potrebno zdravo telo ako ne da bude hram zdravog duha, izvoru zdravih misli, osećanja i želja. — Samo osobe zdrave duše su dobre i imaju smisla za ljubav. — Za ljubav koja je jedina sposobna da stvori ideju o društvu, naciji i čovečanstvu. — Što je tako ljubav dublja i stepen duhovne kulture je viši, jer je ljubav najviši proizvod duhovne kulture, najveća životna mudrost i najfinija duševnost. — Ta ljubav kao životna dužnost mora se razviti do take visine, kako bi u svakoj osobi bez obzira na spol i društveni položaj samo poštovali njihovo ljudsko dostojanstvo, koje je ujedno i najviše načelo demokratizma.

Šta je to ljudsko dostojanstvo? To je ona unutrašnja vrednost čoveka i žene koju oni imaju zbog svoga uma, razumnosti; zbog svoje duše i karaktera, dakle zbog svoje ličnosti.

Znamo da svoje životne potrebe usled potrebe rada moramo nabaviti kod raznih proizvođača, te smo na taj način vezani za društvo. — Da bi se mogli održati u društvu bez povrede kako svog ljudskog dostojanstva, svoje ličnosti, tako isto i drugih ličnosti mora postojati jedan izvestan zakon, koji ravna odnose između pojedinaca i društva. — Taj zakon, to je moralni zakon sagrađen na osnovi moralne svesti.

Šta je to moralna svest? — Moralna svest je ono duhovno stanje koje se rade pre svakog dela kao razboritost, uvidavnost i razumnost da se presudi šta je pravedito ili nepravedito. — Ta moralna svest kroz moralni zakon je zapovest za svakoga, a nalaze ga ljudsko dostojanstvo. — Nalaze ga u svakom čoveku vidimo i njegov životni cilj, a ne samo sredstvo naših niskih strasti.

Razvoj ličnosti je potreban zato, da bi se omogućilo svakome bez obzira na svoj pol i društveni položaj da se opredeli za onaj poziv, za koji ima najviše sposobnosti i dara, sa verom da će samo take osobe najsavesnije ispuniti određen poziv.

A razvijanjem moralne svesti želi se obezbediti opstanak svake ličnosti u društvu. — Želi se vaspitati za društveni i nacionalan život, koji može postojati samo ako smo za isti spremni, ako smo disciplinovani, ako smo gospodari naših loših strasti.

To su osobine i vrline zdrave duše. — Vaspitanjem iste želi se otkloniti duhovna kriza i stvoriti zadovoljstvo što većeg broja ljudi.

Pitanje je: zašto se sve to želi u Sokolstvu razviti i prisvojiti.

Zato što je Sokolstvo jedina i najveća društvena ustanova toga smera. Ustanova koja uporednim snaženjem telesne lepote, razvija i duševnu lepotu. Samo se u Sokolstvu očiglednoću i postupnoću postizava snažno i zdravo telo, kao dokaz da će se tim načinom moći oblagoroditi i naš duševni svet.

Kao što se u sokolani pojedinačnim telesnim vežbanjem stiče pouzdanost za sklad pri skupnim istupima, tako isto i uklanjanjem duševnih mana kod pojedinaca razvijaju se one vrline koje nam omogućuju život u porodici, društvu i naciji.

Pošto je i žena sastavni deo porodice društva i nacije, to je Sokolstvo širom otvorilo vrata i ženi, pružajući joj punu ravnopravnost u vaspitanju svoga tela i svoje duše.

Pouzdamo znam da ima osoba koje će reći na sva ova moja uzlaganja: — Da, sve je to potrebno, korisno i dobro — ali šta će ženi Sokolstvo? — Dok je devojka treba da misli na to

kako će se udati i za koga? — Kada se pak bude udala treba da vodi brigu o svojoj deci i svome mužu; a ne o Sokolstvu i sokolani.

Udajom žena treba da se oduzi i svom prirodnom pozivu: radanju dece. Samo telesno zdrava žena rade telesno jaku decu. — Da li ima roditelja koji to ne žele svojoj deci, svom ponosu i svome životnom smislu?

Udajom žena postaje i supruga svoga muža. — Poznato nam je da nema nesreće čovekove koju žena nije u stanju ublažiti, ako ne i otkloniti. A to zato što je žena oduvek bila i biće čovekov potstrek za život. — Smisao za taj potstrek žena nalazi u svome smislu i cilju ovozemskog života. — A taj treba i mora da bude trajna vrednost; a ne samo u lepom odelu, novcu, pa ma se isto kradom, ubistvom i neoduženim zajmom pridobilo.

Žena je kao mati i vaspitačica svoje dece. — Ona izgrađuje dečju dušu i diže njegovo zdravlje. — Kao takva mora znati kojim se načinom isto najuspešnije stiče. — Mora znati koje su to vrline, koje treba da krasi njezinu decu, — buduće građane i građanke naše države.

Gde će ona sve to naučiti? — Ne uvek i tačno u roditeljskom domu, jer se u mnogim porodicama životni smisao sastoji: dobro se najesti i napiti, ali ne raditi.

Zato je odgovor: Naće ga u Sokolstvu, gde se očigledno, postupno i stalnim radom postizava pravi životni smisao koji se sastoji u radu, stalnom radu i pokretu.

Sve vrline čovekove i sve dobro ovoga života proizvod je neumornog rada. — A Sokolstvo hoće i mora da vaspita Sokole i Sokolice za takav život. — Da, Sokolstvo, gde će se vaspitati po uzoru svetlih lica i karaktera naše narodne poezije, u kojoj sjašu trajne i večne vrline naše rasne duše. — Svi se sećamo reči majke kraljevića Marka, kojim ga svetuje:

Ni po babu ni po stričevima, već po pravdi Boga istinoga. Sećamo se reči Cara Lazara o kosovskom boju kada je rekao:

Zemaljsko je za malena carstvo, a nebesko uvek i do veka.

U ovakvoj izjavi u odsudnom trenutku potvrđuje se nepokolebljiva vera u pobjedu pravde nad nepravdom; vera u pobjedu duhovnog nad materijalnim. I samo ovaka i slična vera kao ideja vodilja i smisao našeg narodnog života ostvarile su našu nacionalnu slobodu.

Najlepši uzor za vaspitanje svoje dece naše Jugoslovenka u raspoloženu majke Jugovića, videći mrtve svoje sinove i muža. Mesto da kuka i plače, ona taj svoj bol ugušuje po rečima stihotvorca:

I tu majka tvrđa srca bila, da od srca suze ne pustila.

Ovim rečima se baca u zasenjak njezin bol žene i majke pred velikim osećanjem dužnosti rodu svom i svojoj otadžbini. Sličnih primera naćemo u svim našim rasno nacionalnim duhovnim tvorovinama, neophodno potrebnih za naše nacionalno vaspitanje.

Vaspitanje u nacionalnom duhu je naša dužnost, dužnost i podloga gradnji naše nacionalne kulture kao neizbežnog uslova za opstanak naše države kao nacionalne države.

Vojanje naše nacionalne kulture materijalne i duhovne u skladu sa duhom vremena je zavet zavešten od svih onih heroja koji su perom i delom, životom i smrću, u miru i ratu borili se za našu nacionalnu slobodu.

Na nama je da svoj dug odužimo, koji se širi u prošlosti i budućnosti. A Sokolstvo je onaj neiscrpan izvor na kome će se napajati sadanji i budući jugoslovenski naraštaji: da budu ko bogovi lepi telom i dušom.

Vukosava J. Stajić — Srbobran.

Sokolska radio-predavanja

Sledeća sokolska radio-predavanja drže se (radio-stanica Beograd):

dne 5. februara predaje br. Ivan Lovrić o temi: »Straš«;

dne 12. februara predaje br. Nenad Rajić o temi: »Sokolstvo i porodica«;

Predavanja se održavaju svakog petka od 20 do 20.30 sati.

Sokolska predavanja zagrebačke radio-stanice

Prosvetnom odboru Sokolske župe Zagreb uspelo je da susretljivošću zagrebačke radio stanice organizuje sokolska radio predavanja. Ova predavanja održaće poznati zagrebački sokolski radnici i stručnjaci, a obrađivaće aktuelne i interesantne teme.

Predavanja će se održati svake druge srede u 19.45 sati počevši od 3. februara. Red predavanja je ovaj:

3. februara: Prag i svesokolski slet, predaje br. prof. Adolf Stefan.
17. februara: Cilj telesnog vežbanja, optimalna konstitucija tela, br. dr. Alfred Pichler.
2. marta: Ritam, ritmička, ritmička gimnastika, br. Josip Krameršek.
16. marta: Za pozitivno telesno vežbanje omladine, br. Vladislav

mir Janković. 30. marta: Socijalno značenje telesnog obrazovanja, br. dr. Rudolf Bičanić. 13. aprila: Sokolski cilj telovežbe, br. dr. Živko Prebeg. 27. aprila: Pregled modernih gimnastičkih sistema, br. Milan Janković. 11. maja: Razvoj sokolske telovežbe posle rata i izgledi za budućnost, br. prof. Emil Vukotić. 18. maja: Vežbanje u dvorani i vežbanje u prirodi, br. dr. Ante Valesić. 25. maja: Muzika i telesno vežbanje, br. ing. Srećko Hahn. 8. juna: Odnos telesnog odgo-

ja prema općem odgoju, br. Viktor Ladenhauser. 22. juna: Lečnička kontrola telovežbe, br. dr. Josip Štajduhar. 5. jula: Svesokolski slet u Pragu, br. Hrvoje Macanović. Osim ovih redovnih predavanja prenosiće radio stanica zagrebačku proslavu 100-godišnjice rođenja dra. Miroslava Tyrša 5. marta. Isto su tako poduzete predradnje za prenos ovogodišnjeg svesokolskog sleta iz Praga.

skupštine na 10. januara velikim oduševljenjem i nepokolebljivom vernošću pozdravlja prvoga starešinu Saveza SKJ Nj. Vis. kraljevića Petra sa sokolskim pozdravom Zdravo! Živio kralj Aleksandar! Živio kraljević Petar! — Starešina Rubenić.

Gradačac. Sa glavne skupštine pozdravljam bratski Savez ključići sokolski Zdravo! — Sokolsko društvo Gradačac.

Lukac. Sokolska četa Budrovac društva Virovitica pozdravlja bratski Savez da pred kraljevski presto prvog Sokola i ujedinitelja Jugoslavije Nj. Vel. kralja Aleksandra I. podastre izraze naše sokolske vjernosti i odanosti te Sokolu Kralju i našem starešini Sokoliću prestolonasledniku Petru naš sokolski pozdrav Zdravo! — Starešina Srdić, tajnik Latković.

Krapanj. Prigodom održanja glavne godišnje skupštine seoske sokolske čete u Krapnju kod Šibenika dne 10. januara molimo bratski Savez da podastre Nj. Vel. kralju Aleksandru naše izraze nepokolebljive vjernosti i odanosti. — Starešina Dinko Štapišić.

Stara Gradiška. Članovi Sokolskog društva Stara Gradiška, čuvari integralnog narodnog jugoslovenskog jedinstva i državne celine, sa II. redovne glavne skupštine, oduševljeni idejom Sokolstva, sa ljubavlju i bratskim osećajem hitaju sokolskim pozdravom. Zdravo bratu starešini Nj. Vis. prestolonasledniku Petru! Zdravo starešinstvu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije! — Uprava.

Kaštel Gomilica. Sa svoje glavne skupštine šalje bratski pozdrav svome starešini prestolonasledniku Petru kao i našem Savezu. Zdravo! — Uprava.

Bugojno. Sa godišnje glavne skupštine Sokolsko društvo Bugojno uvereno u konačnu pobjedu sokolske misli pozdravlja bratsko starešinstvo sa Zdravo! — Starešina Nenad Nikolić.

Tomislavgrad. Sa ovogodišnje redovne skupštine našega društva pozdravljam našeg dičnog starešinu kao i vas ključići: Da živi slavna dinastija Karadorđevića! Zdravo! — Starešina Mitrović.

Vel. Šiljegovac. Sa današnje glavne skupštine na kojoj je pročitana poslanica šaljem bratski Zdravo!

Banja Luka. Sa redovne godišnje skupštine šaljem bratskom Savezu najsrdačnije pozdrave. Zdravo! — Sokolsko društvo Banja Luka.

Bar. Sokolsko društvo sa svoje godišnje skupštine pozdravlja bratsko starešinstvo Saveza sa verom u konačnu pobjedu zavetne sveslovenske misli. Zdravo! — Zamenik starešine Jagoš Popović, tajnik Radovan Đurović.

Pala. Sa godišnje skupštine Sokoli Pala pozdravljam svog milog starešinu i bratski Savez. — Sokolsko društvo Pala.

Devdelija. Molimo bratski Savez da našim dičnom starosti izrazi našu duboku ljubav i sokolske bratske i tople želje, da se pod njegovim stegom jačaju milioni boraca za veličinu Jugoslavije i bratstva Slovena. Zdravo! — Tajnik Bratislav Buljubašić, starosta Mihailo Stefanović.

Sušak. Sa glavne godišnje skupštine pozdravljam vas sa bratskim Zdravo! — Sokolsko društvo Sušak-Rijeka, starešina Milan Bačić.

Niš. Članovi Sokolskog društva Niš na svojoj godišnjoj skupštini izražavaju svoj bratski pozdrav starešini i upravi Saveza, gotovi da u svakom doba ispune svoj sokolski zavet i

svoju dužnost prema Kralju i otadžbini. Zdravo! — Starešina Milan Stevanović.

Nova Gradiška. Sa druge redovne godišnje skupštine našeg društva pozdravljam svog ljubljenog saveznog starešinu i celo starešinstvo sa bratskim sokolskim Zdravo! — Starešina dr. Marić, tajnik Vučković.

Stari Banovci. Sa svoje godišnje skupštine Sokolsko društvo Stari Banovci pozdravlja bratski Savez, izražavajući svoju spremnost, da će u zajednici s ostalim bratskim društvima raditi na procvatu sokolske misli i jačanju Saveza. Zdravo! — Starešina Mudenčić.

Aleksinac. Sa današnje skupštine članova Sokolskog društva Aleksinac pozdravljam svoga starešinu sa sokolskim Zdravo! — Starešina Dragutin Cvetanović, tajnik Milan Jovanović.

Biograd n/m. Sa glavne godišnje društvene skupštine upućujemo našem prvom Sokolu Nj. Vel. Kralju Aleksandru I. u znak odanosti i vjernosti sokolski Zdravo! — Soko.

Biograd n/m. Sa glavne godišnje društvene skupštine našem starešini Nj. Vis. prestolonasledniku Petru sokolski Zdravo! — Soko.

Pag. Nosiocima sokolske misli, uz koje stoje čvrsto na ovoj izloženoj tačci Jadrana, šalju paški Sokoli sa današnje glavne godišnje skupštine sokolski pozdrav Zdravo! — Sokolsko društvo.

Kamenari. Sa današnje glavne godišnje skupštine bratske pozdrave šalje Soko Jošica Đurić.

Makarska. Sa glavne skupštine bratski pozdrav starešini Nj. Vis. prestolonasledniku Petru i starešinstvu Saveza. — Sokolsko društvo.

Ljubija. Sa glavne skupštine, održane 18. januara, na kojoj su skupljeni svi pripadnici društva, primite naš sokolski pozdrav. — Starešina Čirić.

Erdevik. Bratske pozdrave sa glavne skupštine upućuje Sokolsko društvo Erdevik, uveravajući, da će započeti rad na širenju Sokolstva nastaviti.

Ustiprača. Sokoli u Ustiprači sa svoje glavne skupštine pozdravljam milog starešinu i bratski Savez sokolskim Zdravo! — Starosta Vaso Droca.

Kragujevac. Kragujevački Sokoli okupljeni na svojoj godišnjoj skupštini šalju bratskom Savezu tople pozdrave. Zdravo! — Uprava.

Skoplje. Članovi Sokolskog društva Skoplje-matica, skupljeni na svojoj redovnoj godišnjoj skupštini i ovom prilikom pozdravljam svoj Savez i šalju mu bratski pozdrav. Zdravo! — Soko Matica.

Jajce. Sa godišnje glavne skupštine saveznog starešinstva bratski sokolski pozdravlja Sokolsko društvo Jajce.

Banja Luka. Sa glavne skupštine Sokolsko društvo Maslovare šalje bratskom Savezu sokolski pozdrav Zdravo! — Starešina Šijetikov.

Karlovac. Sa svoje glavne godišnje skupštine pozdravljam starešinu Nj. Vis. prestolonaslednika Petra i celi bratski Savez sa našim iskrenim sokolskim pozdravom Zdravo! — Sokolsko društvo Karlovac.

Lepoglava. Sa glavne godišnje skupštine Sokolsko društvo Lepoglava pozdravlja bratsko starešinstvo i moli da izvoli podastreti Nj. Vel. Kralju raz naše podaničke vjernosti i odanosti. Zdravo! — Tajnik Stanešić, starosta Santel.

Zagreb. Glavna skupština Sokolskog društva Zagreb II šalje sokolske pozdrave saveznom starešini Nj. Vis. prestolonasledniku Petru i čitavoj saveznoj upravi, uveravajući ju, da ćemo uvek nastojati oko učvršćenja i jačanja jugoslovenske sokolske misli. — Sokolsko društvo Zagreb II.

Bela Palanka. Prva godišnja skupština Sokolske čete u Spaju, sreza belopalanačkog, pozdravlja sokolskim Zdravo! — Pretsednik skupštine Steva Jovanović.

Zelenika. Sa glavne godišnje skupštine Sokolskog društva Bijela šaljem bratski pozdrav Zdravo! — Uprava.

Slavonska Požega. Sa glavne skupštine pozdravljam svoju vrhovnu upravu sa sokolskim Zdravo! — Sokolsko društvo Slavonska Požega.

Kranj. Glavna skupština Sokolskega društva Kranj pozdravlja bratski Savez in oblublja, da bomo tudi v bodoče požrtvovalno delali za prospah svete sokolske misli. Zdravo! — Uprava.

Zagreb. Članstvo Sokolskog društva Zagreb I sa glavne skupštine sa najiskrenijim osećajem jedinstvene jugoslovenske misli, vjernosti i odanosti iz dubine duša i širine srca pozdravlja najvećeg zaštitnika Sokolstva svoga kralja Aleksandra I. našeg brata saveznog starešinu prestolonaslednika Petra i sve članove uzvišenog kraljevskog doma sa Živeli! — Uprava.

Čitajući statistiku . . .

Usporedimo li statistiku godine 1930. i 1931. moramo, na prvi pogled, biti prezadovoljni sa napretkom Sokolstva kroz ovo razdoblje, jer koju god rubriku pogledamo odmah vidimo samo »plus«.

Zupa, društava, članstva, vežbača, naraštaja svega ima mnogo više nego u prošloj godini, sve se skoro podvostručilo, a naročito dečijih kategorija — njih ima više nego dvostruko. Pa i sokolskih domova ima više nego u godini 1930., tako isto i monturiranih članova i članica.

Sve to skupa, površnom posmatraju, daje vrlo lepu sliku, svak se divi napretku, svak pobožno i sa čuđenjem šapuće: »Koliko nas je više!« Ima ih koji čak pitaju: »A zašto nas je toliko više?«

Naravno i ovo je pitanje potpuno opravdano, jer od 1919. god. do danas nikada statistika nije pokazala takove vratolomije ni na više ni na niže. Razni događaji i razne okolnosti imale su i raznog uticaja na naše brojeve i na naš razvitak, ali ova brojina razlika kakove nam pokazuje godina 1931. istorija Sokolstva još nije zabeležila.

Je li sve to dobro i korisno? Znači li to neki napredak? — Ne!

Ko se malo bolje upozna s tim ciframa, ko im posveti malo više pažnje, videće, da je sve to štetno i da nas takove statistike zavaravaju.

Mi moramo u svojim statistikama da naznačimo neke odnose i u procentima pa tek onda da vidimo naše pravo stanje. Tako gledajući ukupni broj članstva i članica videćemo, da je procenat vežbača i vežbačica sledeći:

1930. god. vežbača 26 : 92%, vežbačica 33 : 65%; 1931. god. vežbača 25 : 31%, vežbačica 32 : 11%. Prema tome iako se broj našeg članstva udvostručio ipak smo procentualno u broju vežbača nazadovali.

Najveći pad u broju članstva imalo je naše Sokolstvo u god. 1925., kad je imalo ukupno 33.200 članova prema 37.143 člana u 1924. godini. Pa i ako nas je u toj godini bilo za 3943 člana manje ipak procenat vežbača nije opao nego baš naprotiv neznatno porastao. U 1924. god. procenat je vež-

bača bio 21 : 38%, a u 1925. godini 21 : 39%.

Iz ovoga možemo izvesti više zaključaka, ali ćemo se danas zadržati samo na jednome, t. j. da smo u god. 1925. izgubili članarinu od 3943 člana, a u 1931. dobili samo članarinu od 54.164 člana, a pošto za Sokola plus u novcu ne znači i plus u radu, to je u god. 1925. Sokolstvo napredovalo, a u 1931. nazadovalo.

Ovo je nepobitna činjenica a kao dokaz imamo bezbroj društava čija je intenzivnost bila najjača onda kad su imali da svladavaju najveće finansijske poteškoće, a čim su počeli očekivati neke subvencije rad je spao na nulu.

Naglo opadanje u 1925. i naglo nadolaženje u 1931. god. izvršilo se u redovima onog članstva koje inkasant samo seti da su članovi Sokola, do čim se to nije dogodilo u vežbaonici među oduševljenim i pravim Sokolima, na čiji sokolski odgoj ne utiču ni političke ni druge prilike. Mi se time ponosimo i osobito nam je milo kad vidimo da ona naša prava jezgra lažanim tempom ali sigurno napreduje. A tako nas isto žalosti kad vidimo invaziju onih koji profanišu sokolsko ime.

Sokolska »politika« u god. 1932. ne sme biti hiperprodukcija članstva već naprotiv moramo dobro vagati dušu svakog onog koji se prijavljuje za člana. Moramo, za ono vreme dok traje pokusni rok, dobro proučiti namere i cilj svakog novojulje. Moramo bezuvetno prisiliti sve novo prijavljene da prođu kroz idejnu školu pa tek onda može biti govora o definitivnom primanju u članstvo. Inače ako ovi nisu vežbači, a nisu nad njima izvršeni svi mogući eksperimenti, neka im se, nakon šest meseci, produži pokusni rok.

Sokolska vrata neka i unapred, kao i dosada, budu širom otvorena svim Slovenima koje u naše redove vodi nesabična želja za uzvišenom sokolskom idejom, dok pred ostalim, koji ovamo dolaze zbog interesa, karijere, zvanja, položaja, časti itd. nek ona ista vrata budu zatvorena ako je malo sa šest a onda i sa »sedmom bravom dubrovačkome«.

Branko Hope — Dubrovnik.

Pozdravi Savezu SKJ

Kruševac. Sa godišnje glavne skupštine šaljem vam bratske pozdrave. Zdravo! — Za Sokolsku četu u Globodere Kruševac starešina Radojica Maljković.

Prćanj. Sa godišnje glavne skupštine pozdravljam bratski Savez. Zdravo! — Soko Prćanj.

Kruševac. Sa redovne godišnje skupštine upućujemo bratske pozdrave. — Starešinstvo.

Zagreb. Molimo da sa naše prve glavne skupštine izvolite u ime naše Nj. Vel. Kralju izručiti izraz naše nepokolebljive vjernosti i odanosti svetlom kraljevskom Domu. — Sokolska četa Stenjevec.

Ivančić-grad. Sokolsko društvo u Ivančić-gradu povodom održanja glavne

PROF. BOGOLJUB KREJČIK (Beograd):

Radio-tečaj češkog jezika

(Nastaviće se.)

Peti čas.

2) Osim glasa h važan je izgovor glasa r koji glasi kao rz, ali tako da se z ne čuje kao samostalan glas. Vežbajući se dakle u izgovoru toga glasa, treba rz u jedan mah izgovoriti. Glas r najčešće dolazi u slogu pře, př. Tu treba da pazimo da ne izgovaramo kao Nemci pře, př.

Primeri: rád (ržad) = red; řeč (ržeč) = govor; řečník (ržečník) = govornik; řízek (ržizek) = šnicla, odrezak; přítel (přítel) = prijatelj.

Dvořák i Pirner.

Dvořák se sastao jedanput u Plznju sa slikarom Maksom Pirnerom i otišao je s njim da vidi izložbu njegovih slika, koja je upravo bila otvorena. Posle pregleda izložbe odoše na ručak i Pirner je nestrpljivo očekivao šta će mu slavni kompozitor da kaže o izložbi. Ali Dvořák kakav je već bio čudalica, samo je sedeo i mrgodio se. Dok najzad ne progovori: »Slušajte, Pirneru, vi ste fini momak, vi mi se dopadate.«

Pirner je mislio, da će već — već čuti nešto o svojim slikama i potstrekivao je: — No, šta vam se dopada? — Vi imate tako divno maljave ručke! rekao je sa ushićenjem Dvořák.

Neznámá slovíčka:

sejiti se = sastati se; jednou = jedanput; malif = slikar; jiti = ići; podivati se = videti, gledati; výstava = izložba; jeho = njegov, njegova, njegovo; obraz = slika; která = koja; právě = upravo; otevřen, -a = otvoren, -a; prohlídka = pregled; zajiti = otići; oběd = ručak; netrpělivě = nestrpljivo; skladatel = kompozitor; říci = reći; jaký = kakav; nemluva = čutljivac; jen = samo; mračiti se = mrgoditi se; promluvití = progovoriti; poslechnouti = poslušati; chlap = momak (dida); líbiti se = dopadati se; už = već; že = da; uslyšeti = čuti; něco = nešto; povzbuzovati = potstrekivati; krásně = divno; chlupeaty, -a = maljav, -a; ruka (ruce) = ruka (ruke); pronesti = izjaviti, reći; zaniceni = oduševljenje.

Dvořák a Pirner.

Antonín Dvořák sešel se jednom u Plzni s malifem Maksom Pirnerem a šel se s njim podivat na výstavu jeho obrazů, která byla právě otevřena. Po prohlídce výstavy zašli k obědu a Pirner netrpělivě čekal, co mu slavny skladatel řekne o výstavě. Ale Dvořák, jaký už byl nemluva, jen seděl a mračil se. Až konečně promluvil: »Poslechnou, Pirner, voni jsou fajny chlap, voni se mi liběj.«

* Ovdé treba da napomenem da se ovaj način oslovljavanja sa »oni« danas vrlo malo upotrebljava, i to, ako se i upotrebi onda samo familijarno. Inače se ovaj način sve više gubi kao ostatak iz vremena germanizacije.

Pirner si myslel, že už — už uslyší něco o svých obrazech a mistra povzbuzoval:

— No, copak se vam libí?

»Voni mají tak krásne chlupeaty (chlupeaté) ruce!« pronesl se zanicením Dvořák.

Otázky.

S kým se sešel Antonín Dvořák jednou v Plzni?

Kam se šel s ním podivat?

Byla jeho výstava už dlouho otevřena?

Kam zašli oba umělci po prohlídce výstavy?

Co čekal Pirner netrpělivě?

Jaký byl Dvořák?

Co dělal Dvořák?

Promluvil konečně Dvořák?

Co řekl Dvořák?

Zda-li je to řečeno správně česky?

Co si už Pirner myslel?

Co odpověděl Pirner?

Co pronesl Dvořák se zanicením?

Šesti čas.

3) d se izgovara kao dj u reči djeca, dakle kao omeškano d, a ne kao d, jer glas d ne postoji u češkom jeziku:

hrud (hrudj) = grud; dšebel (dšebel) = davo; hněd (hnědj) = smeđa boja; lod (lodj) = lađa.

4) t se izgovara kao tj, a nikako kao č; mora se dakle jasno čuti t, a uz njega slabo j:

Sednica uprave Saveza

Prema zaključku X. sednice izvršnog odbora Saveza od 25. januara o. g. sazivam sednicu uprave Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije za nedelju 6. marta 1932. god., u prostorijama Saveza, Beograd, Terazije 5/II.

Početak u 9 časova pre podne.

Dnevni red u smislu čl. 18. statuta o organizaciji i poslovanju Sokola kraljevine Jugoslavije.

Raspravljajte se i zaključivati na osnovu izveštaja i predloga, koje će

podneti referenti načelníštva, prosvetnog odbora i pojedinih oteka te na osnovu predloga župa (tačka 14.).

Predložio moraju izvršnom odboru biti dostavljeni do 1. marta o. g. sa oznakom: »Predlog župe . . . za sednicu uprave Saveza 6. marta 1932.«; predloge, koji bi došli posle tog termina, neće se moći uzeti u obzir.

Kod tih predloga neka se ima u vidu tačka 15. i 16. pomenutog člana 18. statuta.

Na sednicu pozivaju se svi članovi i sve članice uprave te njihovi zamenci, od revizora samo onaj brat, ko-

Co vám smim nabitnouti?

Šta vam smem ponuditi?

Snad kávu, vejce, šunku, neboráčte rybu? Možda kafu, jaje, šunku, ili izvoljevate ribu?

O, jste velmi laskav, a jsem vám velice vděčný z sa vaši ochotu.

O, vi ste veoma ljubazan i ja sam veoma blagodaran na vašoj gotovosti (pažnji).

Prosím vás, kde je pan domácí? Molim vas, gde je domaćin?

Budte tak laskav a řekněte mu, že jsem zde. Budite tako ljubazan i recite mu da sam ovde.

Prosím, račte do pokoje, on je teď právě tam. Molim izvolite u sobu, on je sad upravo tamo.

Prosím, posaďte se, on za chvílku přijde zpět. Molim, sedite, on će se odmah vratiti.

Dovol, abych ti představil pana Petroviče. Dozvoli da ti predstavim gospodina Petroviča.

S největší radostí. S najvećim veseljem.

Těši mne, že vás poznávám. Teši me, što vas mogu upoznati.

Veseli me, što vas mogu upoznati.

plet (pletj) = put (ten); byl (bitj) = bilo da, makar; chuť (hutj) = apetit; lať (latj) = letva.

5) ň se izgovara kao naše nj: kůň (kunj) = konj; kaňka (kanjka) = mrlja.

Neznámá slovíčka:

jítro (ráno) = jutro; slečna = gospodica; paní = gospođa; pán = gospodin; poklona = naklon; úcta = poštovanje; děkovati = zahvaljivati; srdečně = srdačno; smětí = smeti; nabídnouti = ponuditi; snad = možda, valjda; vejce = jaje; nebo = ili; domácí = domaćin; laskav, -a = ljubazan, -na; říci = reći; zde (tady) = ovde; pokoj = soba; ted = sad; právě = upravo; dovoliti = dopustiti; těšiti se = veseliti se, radovati se.

Rozmluva. — Razgovor.

Pozdravení. — Pozdrav.

Dobré jítro (ráno), dobrý den, dobrou noc, pane, slečno, milostivá paní (milostpani)!

Dobro jutro, dobar dan, dobru noć, gospodine, gospođice, milostiva gospođo!

Má poklona, moje (má) úcta!

Moj naklon, moje poštovanje!

Na shledanou příteli!

Do viđenja prijatelju!

Jak se vám vede?, daři?

Kako ste?

Děkuji vám srdečně!

Srdačna hvala!

ga izabere revizioni odbor, da sednici podnese izveštaj revizora.

Vozne karte u smislu pravilnika o povlasticama za put u Beograd i na trag primice se pravovremeno.

Zbog opsežnosti raspravnih predmeta biće možda potrebno, da se sednica nastavi i 7. marta. Sestre i braća neka se pobrinu sami i priskrbe potrebno odsustvo. Ko ne može da iz bilo kojeg razloga sednici učestvuje, neka se ispriča.

Zdravo!

Beograd, 26. januara 1932.

I. zamen. starešine, GANGL, s. r.

X. sednica izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana 25. januara 1932. u Beogradu.

Po otvorenju sednice brat Gangl održao je sledeći govor:

U petak 15. o. m. ispratili smo brata dr. Josipa Scheinera, starostu ČOS i Saveza Slovenskog Sokolstva te potpredsednika Međunarodne gimnastičke federacije, na poslednjem njegovom putu iz doma Praškoga Sokola do trga Kralja Jurja, odakle ga je lafeta, praćena sokolskom konjicom, odvezla do olšanskog pokopališta na njegov zadnji počinak.

Tvrda noć je već pala na stotornjasti zlatni Prag, kada smo se od njega oprostile i vraćali se u grad, obavivši žalobnim plaštem noćne tame. Jugoslovenske Sokole potresla je ista žalost kao i čehoslovačka braća i sestre, kojih se do deset tisuća sabralo u svečanom odorama, da se oproste od svoga brata, kojima je bio na čelu toliko desetleća: kao borac i junak, utonuvši u ljubav svih kao zvezda u jutarnju zoru.

Pisati ili govoriti o bratu starosti dr. Scheineru u kratkim obrisima i improvizirano gledom na Slovenstvo uopće i na Sokolstvo posebice, dosta je teško. Njegov rad je u jednom i u drugom pogledu tako opsežan, možemo da kažemo: tako ogroman, i njegov je značaj sastavljen iz tako plemenitih i toliko individualnih osnova i čita, da će moći tek istorija Slovenstva i Sokolstva njegovog veka da sačini dostojnu sliku njegovog života i njegovog bistva. Bio je velik po svojoj duši i po svojim delima.

Po mojem mišljenju je izvor sve mu tome, što je brat starosta dr. Scheiner stvorio za svoju domovinu, za svoj narod i za Slovenstvo, njegova tako duboka i iskrena sokolska svest, koja mu je podavala moć, odvažnost, ustrajnost i odlučnost u svem njegovom javnom delovanju. Nema nikakove sumnje, da su mu te osobine sokolskog vođe i borca služile u prvom redu kao poticajna sila, kada se je sav žrtvovao pri stvaranju samostalnosti i slobode bratske Čehoslovačke republike. Iz te sokolske ideje su kao sunčani zraci ti suče i tisuće Sokolova obasipale sve one vrline i kreposti, koje su danas kao temeljni kamen položene u tu republiku i u značaj bratskog naroda.

Da bi spoznao slovensku dušu i da bi mogao da izvrši krasno poslanstvo sokolskog učitelja i vođe, propustovao je sve slovenske zemlje, proučavao narod i krajeve, učio i oduševljavao se, vraćajući se uvek svome domu s pomnoženim znanjem i iskustvom. Tako je premostio daljine iz-

među nebuloznog i praktičnog realnog Slovenstva: za sokolskom idejom je spojio i sa sokolskim bratstvom je oduševljavao slovenska srca širom sveta. Što je u sebi imao najboljega i najlepšega, sve je to dao slovenskom Sokolstvu. Dao nam je sebe.

Prema nama Jugoslovenima brat starosta dr. Scheiner gojio je naročito iskrene i tople simpatije. Ne sećam se nijednoga razgovora s njime, a da ne bi naglasio lepotu naše zemlje i vrline našega naroda. Svagda i u svakoj prilici, u danima teškoća kao i radosti naše, bio je otvoreno na našoj strani, priznavajući naše težnje, da želimo i da moramo da u svakom pogledu podignemo naš narod sa sokolskom mišlju i sokolskim bratstvom.

Svojim sokolskim radom i životom odužimo se njegovoj velikoj bratskoj ljubavi prema nama!

Uz njegov les u domu Praškoga Sokola kao i na žalobnoj svečanosti u Panteonu našli su se najodličniji predstavnici svega javnog života u Pragu. Uz prezidenta Masaryka videli smo tamo sakupljene i sve stare borce za samostalnost domovine i neodvisnost naroda i znamo, kako je sve te u domoljubnom delu združilo i spajao isti duh, koji je prožimao sve misli i sva čuvstva umrlog brata staroste.

Ogromne mase naroda s predstavnicima domovine oduševljavao je ista misao, tako da je ta žalobna svečanost bila ujedno i velebna manifestacija jednodušnosti i volje svega naroda: također i u žalosti naći se i biti zajedno! To je ostavština umrlog brata svim Slovenima u sadašnjosti i budućnosti.

Neka također i u smrti ostane živ među nama! Slava mu!

Govor brata potstarešine saslušali su svi prisutni stojeći i njegovom pokliku priključili se sa trokratnim »Slava«.

Brat Gangl nadovezuje, da bi mu bila dužnost da sada podnese izveštaj o samom pogrebu i učestvovanju delegacije Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, ali kako je ovaj izveštaj otštampan u »Sokolskom Glasniku«, to moli da se odustane od podnašanja na samoj sednici. — Prima se.

Po tome prelazi se na dnevni red. Zamenik načelnika brat Miroslav Vojinović iznosi, da će savezna prednjačka škola za godinu 1932. započeti 1. februara i trajati do 15. juna, i to: za članove u Mariboru, a za članice u Ljubljani. — Vodstvo škole za članove preuzeli su braća Maćus i Hočevar iz Maribora, a vodstvo škole za članice sestra Trdinova Joža, zamenica savezne načelnice.

U prvi mah prijavilo se 78 članova, od kojih je odmah otklonjeno 8, tako da ih je ispitu prepušteno 70. Ovog puta bile su župe upozorene, da u školu pošalju samo najbolje kandidate, kako slabiji iz neobavljenog ispita nebi imali suvišnih troškova putovanja. Koliko će ih prema tome doći na ispit, za danas nije moguće tačno navesti. — Članica prijavilo se 56. Od ovih otklonjene su tri, tako da ostaje 53. Po zanimanju od članova su: 5 učitelja, 6 državnih činovnika, 4 privatna činovnika, 6 trgovačkih pomoćnika, 9 obrtnika, 4 daka, dok ostali nisu označili zanimanja. — Od članica: 1 profesorica, 10 učiteljica, 13 posebnica, 5 privatnih nameštenica, 4 apsolvirane učiteljske kandidatkinje. Ostalima zanimanje nije navedeno.

Izveštaj prosvetnog odbora Saveza podnosi brat dr. Vladimir Belajčić, koji veli, da su društva u svojim izve-

štajima o propisanim priredbama vrlo netačna. Tako je o proslavi 1. decembra prosvetni odbor. Saveza primio podatke samo od 8 župa, pa je u nemogućnosti da za sada podnese celokupan izveštaj. Ništa nije bolje i sa izveštajima o tednu sokolske štampe o kome je također nemoguće za sada podneti izveštaje. Prosvetni odbor Saveza zaključio je, da se za vreme glavne godišnje skupštine Saveza održi i savezna prosvetna konferencija. Na njoj bi se raspravljala pitanja daljnog prosvetnog plana, trezvenjaštva, prosvetni rad na selu, pitanje župskih prosvetnih škola, uređenje pozorišta lutaka, opšti vaspitni rad u Sokolstvu i t. d. Nadalje izveštava o redakciji lista »Sokolska Prosveta«, za koju je već spremljen materijal za broj od meseca februara, dok će martovski broj sadržavati sve teme i izveštaje za glavnu godišnju skupštinu.

Brat dr. Belajčić iznosi dalje nacrt radio-predavanja u vezi sa propagandom za svesokolski slet u Pragu.

Župa Varaždin odlučila je da pokrene svoj vlastiti list »Sokolski Vesnik«, koji bi izlazio četvrtgodišnje. — Po predlogu prosvetnog odbora zaključuje se, da se odobrava pokretanje ovog lista, ali pod uslovima: 1. da župa udovolji propisima Saveza u pogledu minimalne preplate na savezne listove, naročito na »Sokolski Glasnik«, 2. da list bude redigovan jedino za potrebe župe i u njoj učlanjenih jedinica, 3. da se izvan teritorije župe Varaždin ne rasturuje.

Sokolski marš »Oj letni svi Sokole« zaključuje se da se ne usvoji, odnosno ne otkupi, jer Savez nema za to raspoloživih sredstava.

Brat Živković iznosi tabelarno prikazano ukupne izdatke savezne uprave za poslovnu godinu 1931. Nadalje troškove načelnništva, prednjačke škole, pojedinih oteka i troškove subvencija saveznim listovima; naročito konstatuje kako normalni prihodi Saveza, t. j. uplate saveznoga poreza, ne zadovoljavaju, dok su pozajmice fondova, iskazane u bilanci 1930. godine, potpuno vraćene i naplaćene. Konačno snižovodstvenim izdancima ponosi iskaz prihoda i rashoda u prošloj godini, dok se potpuni bilans saveznog novčanog poslovanja izrađuje, jer se imadu zaključiti sletski računi.

Sokolsko društvo Ljubljana-Tabor moli da mu se propisani porez za godinu 1932. kompenzira delimičnim iznosom beskatnog zajma, dozvoljenim društvu od Jugoslov. Sokolskog Saveza temeljem zaključka glavne godišnje skupštine u Kragujevcu godine 1927. — Nakon debate zaključuje se, da se odluka kragujevačke glavne godišnje skupštine ima poštovati, ali da se za narednu sednicu ima iz arhiva pribaviti originalni zapisnik dotične skupštine, a tek onda doneće se definitivni zaključak po ovoj molbi.

Župa Split moli da joj se doznači iznos od sletskih značaka prodanih po kancelariji Saveza. — Zaključuje se da se ima sačiniti obračun glede sletskog materijala koji je župa Split otkupila od odbora za priredbu svesokolskog sleta u Beogradu.

Molba društva Solin, kojom moli zina društva rastereti gledom na uplatu poreza i na taj način da joj se dotična svota dađe kao potpora za podmirenje troškova oko prednjačkog tečaja za učitelje i učiteljice, odbija se.

Molba društva Solin kojom moli da ga se pomogne ovećim iznosom u

svrhu sanacije dugova na domu, odbija se.

Molba župe Kranj, kojom moli da Savez svrati svu potrebnu pažnju na sanaciju domova, pridržaje se u evidenciji.

Brat Momir Korunović iznosi nacrt za podizanje domova a koje su pripisala pojedina društva. Svojim opaskama prikazuje nepraktičnost pojedinih nacrti, dok opet kod nekih trebalo bi ispitati prilike na samom terenu, šta će on prvom prigodom i učiniti. Nadalje izveštava da je akademski kipar sa Bleda Petar Loboda izradio statuu prestolonaslednika Petra, koju je voljan da reprodukuje u gipsu i u bronzi, pa moli u tu svrhu odobrenje Saveza. — Zaključuje se, da je uprava Saveza u tom pogledu nenadležna, pa da molitelja treba uputiti da se glade toga obrati za dozvolu na maršalat Dvora, odnosno na umetničko odeljenje Ministarstva prosvete.

Brat Đura Paunković iznosi, da je jedno veliko drvarsko preduzeće u našoj državi odlučilo da izradi tri vrsti tipova za izgradnju sokolskih domova u drvenoj građi, koji bi bili solidni i trajni. Samo preduzeće upućeno je da izradi detaljne nacrti, a ovi će se onda uputiti građevinskom oteku na mišljenje i odobrenje.

Član statističkog oteka brat Vjerij Švajgar podnosi izveštaj o radu i delovanju tog oteka. Uvodno iznosi opširan referat o sednici zbora župskih statističara, koja se je držala 23. januara o. g. Samo sednici osim župe Celje, Sarajeva, Skoplje, Split i Sušak, prisustvovali su sve ostale župe. Nakon prvog zborovanja župskih statističara, koje se je vršilo pre šest godina u Slav. Brodu, rad u saveznim i župskim statističkim otecima toliko se povećao, da se je pokazala potreba da se ponovno uredi pitanje čitavog poslovanja i izrade potrebnih pravilnica. To pak tim više, jer je broj sokolskih jedinica porastao od prijašnjih 443 na 1650, što je sve uz ostale neke neprilike izazvalo veliki zaostatak u katastralnom delu. Nadalje zbor je bio sazvan i u svrhu da se statističko poslovanje, koliko je to moguće, ujednostavi, a nikako ne komplicira. Svi prisutni župski statističari podneli su lepa i iscrpive izveštaje. Iz ovih izveštaja razabralo se, da je većina župa izvršila po svojim jedinicama katastralno delo, a onde gde još nije dovršeno, nastoji se da se i to uredi. Na zboru prihvaćeni su važni predlozi, koji će uvelike olakšati i pospešiti statistički rad.

Reasimirajući sve predloge, koji su bili prihvaćeni na ovom zboru predlaže da se ta dužnost poveri bratu Stevi Zakuli.

Ovaj se predlog prima i brat Zakula ima da odmah preuzme poverenu mu dužnost. Blagajnik brat Momčilo Branovački podnosi izveštaj o poslovanju savezne blagajne, kao i stanje savezne blagajne zaključno do 31. decembra 1931. godine. Njegov se izveštaj prima do znanja.

Predsednik organizaciono-pravnoga oteka brat dr. Pavlas podnosi nacrt dopisa, koji se ima uputiti gospodinu Ministru vojske i mornarice, a u vezi s donošenjem pravilnika o povlasticama glede skraćenog vojnog roka za članove sokolskih društava. — Nacrt se prima i odobrava.

Dopis brata Zarije Popovića u stvari preduzimanja potrebnih koraka radi socijalne zaštite nezaposlenih radnika, a u vezi sa sokolskom organiza-

4. U statističke svrhe izdaje se jedanput godišnje »veliki statistički izveštaj« po stanju od 31. decembra svake godine i »mali statistički izveštaj« po stanju od 30. juna svake godine.

5. Oporezovanje društava i četa propisuje se na osnovu »velikih statističkih izveštaja«, a u saglasnosti sa stanjem saveznoga i župskoga katastra.

6. Savezni se katastar ne ukida, nego treba da se reorganizira na osnovu zaključka zbora župskih statističara, a po uzoru ČOS.

7. Izmena stanja članstva i nastajanja prijavljuje se od društava i četa nadležnoj župi svake četiri godine i to za mesec: januar, februar i mart najkasnije do 15. aprila; za mesec april, maj i juni do 15. jula, za juli, august i septembar do 15. oktobra; za oktobar, novembar i decembar 15. januara. Župe će izvršiti sve promene u svom katastru na osnovu društvenih prijava najkasnije do konca aprila, jula, oktobra i januara te predložiti svoje izveštaje saveznom statističkom oteku sabrano za sva društva posle propisanog termina. Ujedno će priključiti i brojačani izveštaj stanja njihovog katastra.

8. Protiv društava, koja nisu do sada udovoljila i pristupila u savezni katastar, postupaće se prema propisu pravilnika za ozledni fond.

9. Ovlašćuje se savezni statistički oteak da izradi što pre na osnovu zaključaka zbora župskih statističara novi pravilnik o radu društvenih i župskih statističkih oteka, da ga predloži izvršnom odboru na odobrenje, a onda otštampa u brošurici i razdeli svim društvima, četama i župama.

10. Sve dopisivanje od župa na statistički oteak Saveza i obratno ima da se vrši samo preko savezne kancelarije u Beogradu.

Izveštaj brata Švajgara prima se u celosti i poverava mu se da i nadalje ima upravljati radom i sprovesti organizaciju prema iznesenim predlozima zbora župskih statističara.

Brat Brozović iznosi prilike i način rada u statističkom odeljenju Saveza. Gledom na ove zaključke ukazuje se nužda da se u kancelariji Saveza statistika i katastar organizira kao zasebno odeljenje, koje će imati dužnost da provada čitav taj rad, a da taj rad bude što intenzivniji i organizovaniji potreba je da tim radom, kao i potrebnim činovništvom, upravlja jedno naročito lice, pa konkretno predlaže, da se ta dužnost poveri bratu Stevi Zakuli.

Ovaj se predlog prima i brat Zakula ima da odmah preuzme poverenu mu dužnost.

Blagajnik brat Momčilo Branovački podnosi izveštaj o poslovanju savezne blagajne, kao i stanje savezne blagajne zaključno do 31. decembra 1931. godine. Njegov se izveštaj prima do znanja.

Predsednik organizaciono-pravnoga oteka brat dr. Pavlas podnosi nacrt dopisa, koji se ima uputiti gospodinu Ministru vojske i mornarice, a u vezi s donošenjem pravilnika o povlasticama glede skraćenog vojnog roka za članove sokolskih društava. — Nacrt se prima i odobrava.

Dopis brata Zarije Popovića u stvari preduzimanja potrebnih koraka radi socijalne zaštite nezaposlenih radnika, a u vezi sa sokolskom organiza-

Češke reči koje su slične po obliku našim rečima a imaju drugo značenje:

hranaty = čoskast; hřeben = češalj; hromada = gomila, skupština, hrpa; huba = gubica; hubiti = pustošiti; chodba = hodnik; chodník = pločnik, trotoar; chrániti = štítiti; chriliti (křev) = bacati, pljuvati (krv); chvat = žurba; chvátati = žuriti se; chytati = loviti; chytrý = lukav, pametan.

Sedmi čas.

(Na beogradskom radiu u utorak 26. I. 1932. u 19 časova).

O naglasaku.

1) Naglasak je u svakoj češkoj reči na prvom slogu, ali on se ne beleži nikada.

podrobiti (pödrobiti) = potčiniti; zastaviti (zästaviti) = založiti; vyvolati (vivolatji) = izglasati, izabrati; saznaniti (seznaniti) = upoznati.

2) Predlozi se izgovaraju uvek zajedno s rečju, pred kojom stoje, kao jedna reč, pa je prema tome naglasak uvek na predlogu:

do domu (dödomu) = u kuću; za lesom (zälesom) = za šumom.

Od ovoga pravila otstupaju predlozi:

dle = uz, po; kol = okolo; skrz = kroz;

dle všeho (dle všeho) = po svemu; kol sochy (kol söhy) = oko kipa; skrz les (skrz lës) = kroz šumu.

To ti hrišćani!

Rešenje o tome da Engleska napusti zlatno važenje funte, donela je vlada na jevrejski dugi dan, kad ritual izraelitima strogo zabranjuje da se bave novčanim stvarima. U Londonu je na berzi naravno bilo uzbuđenje i u gomili pred berzom sretni bankei Lilienfeld bankei Rozental i reče mu: »Ovo može da se desi samo na naš dugi dan! Uvek ja kažem, da čovek ove hrišćane nemože da ostavi ni trenutka bez nadzora!»

Neznámá slovička:

Rozhodnutí = rešenje, odluka; opustiti = napustiti; učiniti = učiniti; kdy = kada; přísne = strogo; zakázati = zabraniti; zabývati se = baviti se; peněžní (a) = novčani (a); věc = stvar; burza = berza; samozřejmě = naravno; zástup = red; front, gomila; potkati = sresti; bankér = bankei; povídati = reći, kazati; tohle = ovo; státi se = desiti se; moci = moći; jen = samo; vždycky = uvek; říkati = govoriti; křesťan = hrišćanin; nechati = ostaviti; ani = ni; chvíle = časak, trenutak; dohled = nadzor.

To ti křesťané!

Rozhodnutí o tom, že Anglie opusti zlatý standard libry, učinila vlada da židovský dlouhý den, kdy ritual Izraelitum přísne zakazuje zabývati se peněžními věcmi. V Londýně byl na burze samozřejmě poprask a v zástupu před burzou potká bankei Lilienfeld bankei Rozental a povídal: »Toble se může stát jen na náš dlouhý den! Já to vždycky říkám, že člověk ty křesťany nemože nechat ani chvíli bez dohledu!»

Kdy učinila vlada rozhodnutí že Anglie opusti zlatý standard libry?

Co v ten den Izraelitum přísne zakazuje jejich ritual?

Co bylo v Londýně v ten den na burze?

Koho potkal v zástupu před burzou bankei Lilienfeld?

Co povídal bankei Lilienfeld bankei Rozentalovi?

Co vždycky říkával bankei Lilienfeld?

Češke reči koje su slične po obliku našim rečima a imaju drugo značenje:

Kořist = plen; kousati = gristi; kostě = metla; krajina = kraj; králik = kunić, pitomi zec; křčiti (hlavu) = pognuti (glavu); křč = grč; kroučiti = svijati (očima prevrtati); smysl slov = izvrtati smisao reči; kupec = trgovac; láska = ljubav; laskati = milovati; lavice (lavicka) = klupa; leden = januar.

Osmi čas.

(Na beogradskom radiu u petak 29. I. 1932. u 19 časova).

3) Dužina samoglasnika obeležava se znakom „“; taj se znak ne sme smatrati kao naglasak, jer se naglasak ne beleži. U češkom je jeziku svaki slog koji je obeležen znakom „“ dug, dok je svaki drugi slog kratak pa ma bio u našem jeziku i dug.

Dakle, kratko treba izgovarati:

noc (nöc) = noć; pec (pěc) = peć; den (děn) = dan; syn (šín) = sin; zrak (zřák) = vid.

Jedna reč može da ima i više dugih slogova:

nakládání (nakládání) = postupanje, tovarenje; vítězství (zámöžni) = imućan; vítězství (vítězství) = pobeda; úsilí (úsili) = naprezanje, sila.

Ako neka reč ima na kraju znak „“ , ne treba se zbuniti, već treba naglasiti prvi slog, a poslednji se samo otegne:

vlastenectví (vlästenectví) = domoljublje; Rusové (Rüsövä) = Rusi; spisovatelé (spisovatelě) = pisci.

Neznámá slovička:

Který = koji; nějaký = nekakav; levný = jeftin; nejlepší = najbolji; zůstati = ostati; chtítí = hteti; jen = samo; mítí = imati; volný-á-é = slobodan-a-o; pokoj = soba; státi = stajati (koštati); den = dan; podle toho = prema tome; jaký-á-é = kakav-a-o; vzítí = uzeti; dáti = dati; klíč = ključ; přinéstí = doneti; teplý-á-é = topao-la-lo; chtítí = hteti; když = kad; někoho = nekoga; potřebovati = trebati; zvonití = zvoniti; kolikrát = kolkoputa; jednou = jedamput; státi = dovoljno je; úplně = potpuno.

V hotelu. — U hotelu.

Do kterého hotelu půjdete?

U koji hotel idete?

Já půjdu do nějakého levnějšího.

Ja ću ići u neki jeftiniji.

Který je nejlepší hotel?

Koji je hotel najbolji?

Ono jich je několik dobrých.

Ima ih nekoliko dobrih.

Jak dlouho zde zůstanete?

Koliko ćete ovde ostati?

Chci zde zůstatí jednu noc.

Ostaću ovde samo jednu noć.

Máte volné pokoje?

Imate li slobodnih soba?

Ano, mám několik volných pokojů.

Da, imam nekoliko slobodnih soba.

Kolik to stojí za den?

Koliko to staje na dan?

Podle toho jaký si pokoj vezmete.

Prema tome kakvu ćete sobu uzeti.

Prosím, dejte mě klíč od mého pokoje.

Molim dajte mi ključ od moje sobe.

Zde jest klíč k Vašemu pokoji.

Evo ključ od Vaše sobe.

Přinesite mi teplou vodu, chci si umýtí ruce.

Donesite mi toplu vodu, hoću da operem ruke.

Když budete někoho potřebovat, jen zvoníte.

Ako Vam neko bude potreban, samo zvonite.

Kolikrát mám zvonit?

Koliko puta treba da zvonim?

Jednou stačí úplně.

Jednom je sasvim dosta.

Češke reči koje su slične po obliku našim rečima a imaju drugo značenje:

Lepší = bolji; les = suma; líbití se = dopadati se; listopad = novembar; líšiti se = razlikovati se; lito = žao; litost = kajanje, milosrđe; louka = livada; loupati = goliti, lješiti; loupež = plen, otimačina; loupiti = pleniti, otimati; luh = livada; máknouti = opipati; malta = maltor; mámiti = obmanuti, zavarati; mářiti = tračiti; zmařiti = osujetiti, pokvariti.

(Nastaviće se)

cijom, upućuje se na razmatranje socijalnog otkuda.

U disciplinskom predmetu protiv Josipa N. Tambića iz Mostara teme: ljem § 39. pravilnika za disciplinski postupak zaključuje se isključiti istoga iz Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Isključenje ima se objaviti u »Sokolskom Glasniku«.

U disciplinskom postupku protiv Abdulaha Gidzarovića, člana Sokolskog društva Kotovaroš, a po predlogu Sokolske župe Banja Luka zaključuje se da se isti nema isključiti iz Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

U predmetu molbe društva Fužine-Vrata, a glede imovine bivšeg Hrvatskog sokolskog društva u Fužinama zaključuje se, da uprava Saveza stoji na stanovištu, da se ne pokreće nikakav postupak radi sticanja imovine bivših hrvatskih sokolskih društava.

U stvari odnosa gledom na disciplinski postupak naraštaja u sokolskim društvima osobitim obzirom na sruženje Osijek, zaključuje se da se pozove načelnništvo Saveza, da ono izvršnom odboru podnese svoj predlog glede odnosa naraštaja po sokolskim društvima osobitim obzirom na primitak i isključenje. Nakon ovoga odgovora ima se raspraviti konkretni slučaj, koji se desio u Sokolskoj župi Osijek.

U izdanju društva »Moravski Legionar« u Brnu izašla je kao deseta sveska sokolske knjižnice brošura pod naslovom »O Sokolstvu i sokolstvu«, koju je sastavio predsjedništvo prosvetnog odbora sokolske župe u Brnu. Na strani 16. ove brošure, a pod ališijem u kojoj se raspravlja o izražavanju sokolske misli kod Slovena, ima aluzija na Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, koje ne odgovaraju stvarnim činjenicama. U tim subjektivnim izlaganjima o našem Sokolu došao je do izražaja na jedan suviše upadljiv način duh, koji u pogledu odnosa prema nama vlada u vodstvu brnske sokolske župe, pa zato imajući u vidu da je brošura izašla u sokolskoj biblioteci, da ju izradilo predsjedništvo prosvetnog odbora jedne sokolske župe, te prema tome ima zvanični kara-

kte, da je brošura namenjena novom članstvu, koje treba da iz nje dobije osnovna znanja o Sokolstvu, držimo, da se tvrdnje o nama imaju korigirati i to na način, da se ČOS uputi akt u kome će se skrenuti pažnja na pomenutu knjizicu i na njezinu tendencioznost uperenu protiv našeg Sokolstva. — Ovaj se predlog u celosti prima.

Brat Nišević kao predsednik revizionoga odbora, a gledom na prethodno jeću glavnu skupštinu Saveza, pokreće pitanje revizije poslovanja Saveza. Zaključuje se, da se za dan 14. ili 15. februara pozovu dvojicu revizora, da obave temeljit pregled sletskih računa, a ostali da se pozovu brojavno za vreme od 17. do 20. februara.

Kako se pokazalo da je rok za saziv sednice plenuma savezne uprave kako ga je zaključila prošla sednica, prekratak, to se na predlog brata Gangla zaključuje, da će se sednica plenuma savezne uprave održati neodgodivo dana 6. i 7. marta o. g.

Brat tajnik Brozović potanko izveštava o radu uprave savezne kancelarije, kao i o tekućim saveznim poslovima, pa se njegovi izveštaji primaju.

Prima se do znanja izveštaj načelnništva Saveza, koji traži da se ne ostvari zaključak poslednje sednice glede izradbe formulara o skrtačanju vojnoga roka. U knjizici propisani formulari dovoljni su za sadanje poslovanje, dok će se inače poraditi na tome, da se pravilnik promeni. — Molbi Sokolskog društva Šibenik, koje se nalazi u vanredno teškim prilikama, a koje moli da mu se dozvoli sabiranje priloga po celoj državi, udovoljava se. — Pravilnik otketa za štampu prosvetnog odbora Saveza, a nakon aprobacije organizaciono-pravnoga otketa, prima se i ima da se objavi u »Sokolskom Glasniku« — Glede sudelovanja delegata na ovogodišnjim župskim skupštinama zaključuje se da se stvar prepušta odluci predsedništva Saveza, koje ima da određuje delegate sporazumno sa gospodarskim otketom prema materijalnim mogućnostima.

Brat Vojinović i Brzaković podnose opširan izveštaj o stanju u župi Niš.

Slike prostih vežaba SKJ za svesokolski slet u Pragu

Slike prostih vežaba članova za IX. svesokolski slet u Pragu izdalo je u svojoj nakladi načelnništvo Sokolske župe Novi Sad.

Slike su izradene na velikom formatu papira i predstavljaju sve gibove prostih vežaba tekućim redom, što je od velike praktične vrednosti, da se vežbe tako lako kontrolišu pri njihovom izvođenju, te da se popravne eventualne nepravilnosti.

Cena je slikama 10— Din, koji iznos treba poslati unapred.

Time su bila završena predavanja prvog dana. Sutradan, u nedelju, kao prvi predavao je uz diaprojektive prof. dr. Franjo Zakavec o Tyršu kao umetničkom kritičaru, pri čemu je pokazao, koliko je Tyršu koristilo proučavanje antike i estetike. Podvukao je Tyršev uticaj na velike češke slikarstvene majstore Manesa, Myslbeka i t. d. O Tyršu kao pedagoga govorio je profesor dr. Jan Uher iz Brna, koji ukazuje na činjenicu, koliki je bio Tyrš pedagog, iako o tome nije posebno pisao ali je pokazao praktički, u radu i koliko možemo pedagoškog fragmentarnosti na i u pojedinim njegovim spisima, a što je još uvek sačuvalo svoju pravu vrednost, koja posve odgovara današnjem modernom smislu. O Tyršu kao sociologu govorio je univ. prof. dr. Emanuel Chalupny iz Praga, dugogodišnji društveni načelnik, koji u Tyrševu zamisli Sokolstva nalazi jednu od epohalnih tvorevina i u smislu sociologije. I ovo predavanje, po svome sadržaju drugo i veoma duboko, bilo je prikazano na jedan sjajan i razumljiv način. Niz ovih veoma uspešnih predavanja, koja su bila u potpunosti znanstvenoj visini, zaključio je univ. prof. dr. Vladimir Groh sa Tyrševom porukom.

Kako je i u uvodu navedeno, predavanja su pokazala i dokazala, da je Tyrš bio u svakom pogledu vanredan genij, predestiniran za osnivača i duhovnog vodu Sokolstva kao velike, eminentno nacionalne organizacije, koja je radila i radiće iz naroda za narod. Svim predavačima, a i slušaocima, na uzornoj pažnji i disciplini zahvalio se br. Krejčić sa željom, da ovo što su na predavanjima čuli upotrebe za proslavu i predavanja u svojim župama i jedinicama. Napomenuvši, da će se u dogovoru sa braćom predavačima sva predavanja oštampati u posebnim brošurama, zaključuje je brat savezni prosvetar ČOS ovaj uspešni tečaj. Iza toga polaznici tečaja poslali su da razgledaju sletne, na kojem se već pokazuju glatke konture svojih vanrednih sposobnosti.

svoga pomenutog povučemo rezultat, uvrstiti među filozofe idealiste, pri čemu ipak ostaje skroz i skroz praktičan realist.

O Tyršu kao estetičaru govorio je prof. univ. dr. Otokar Zich iz Praga, čije je predavanje bilo veoma opširno i duboko. Promatrajući Tyrša kao estetičara, po ovom predavanju dolazimo uglavnom do ovih zaključaka: Tyrš je bio empiričar, koji dobro razlikuje estetiku od etike, ali nalazi veze među njima, a rezultat njegovih estetičkih proučavanja je Sokolstvo, u kojem je utelovljen princip dinamičke harmonije. Tyrš je i kao estetičar bez sumnje velik, među Česima još i danas jedan među prvima. Svoje vanredno interesantno iako dosta dugo predavanje brat prof. Zich završio je rečima: »Zadaća Sokolstva još nije završena, jer bi nam Tyrš danas rekao: Nakon oslobođenja, braćo, zadatak je Sokolstva slobodu čuvati i slobodu razvijati!«

O značenju Tyrša u njegovu doba govorio je univ. prof. dr. Josip Borovička iz Bratislave, koji je ocao Tyršev politički rad. I iz ovog predavanja može se videti, koliki je bio Tyršev genij, a i to, da se je uvek vraćao Sokolstvu, kome je posvetio najviše svojih vanrednih sposobnosti.

Nije nužno o tome govoriti i pisati, koliko je naš narod — naročito u selu — kulturno zaostao u pojedinim krajevima naše države. Dok u nekim krajevima naše države caruje pismenost, dođe u drugim krajevima vlada neznanje — mrak. Predeli Vrbaske, Drinske, Vardarske, Primorske i Zetske banovine u tome se naročito ističu. Slobodna nacionalna država prva je pozvana da tome zlu stane na put. Ona to i čini. Ima sreza, gde se broj novootvorenih škola podvostručio od oslobođenja pa do danas. Ali ako bi čekali da sama država radi u ovome pothvatu, dugo bi morali čekati da postignemo željeni cilj: preporod naroda, visoki stepen duhovne i materijalne kulture.

Samo se po sebi nameće misao, da bi ovaj proces narodnog prosvetavanja u zaostalim krajevima, dok bi stigli naprednije i prosvetljenije krajeve u našoj državi, trajao odveć dugo ne samo nekoliko decenija, nego i nekoliko stoleća, ako bismo pustili da sama država provodi delo narodnog preporoda. Ovaj posao ne može se ni zamisliti bez privatne inicijative, bez rada svih pozitivnih snaga, bez opšteg ustanka naše inteligencije, bez aktivna učestvovanja svih naših organizacija: prosvetnih, humanih, vitezkih, privrednih i t. d.

Film u selu u službi Sokolstva

Pored svih pravila i programa na osnovu kojih su pojedina društva postala, ima bezbroj primera, da mnoga društva i ustanove doprinose vrlo mali obol za narodni preporod. Sokolska organizacija i u ovome čini častan izuzetak. Razgranjena po varošima i selima u brojne svoje jedinice, društva i čete, dokazuje kako jedne organizacije mora postizavati određeni cilj samo onda, ako ima ne samo napisan program, nego ako se taj program i provodi.

Sokolstvo kao isključivo gimnastička organizacija danas ne postoji. Sokolstvo hoće da čoveka ne samo podigne fizički, nego da ga vaspita moralno i duševno, da ga digne intelektualno i ekonomski. S obzirom na niski stepen kulture našega naroda u citiranim banovinama Sokolstvo ima da odigra važnu ulogu. Ono to čini trajno bez prestanka. Osnivanjem knjižnica kod društava i četa, pretplaćivanjem poučnih časopisa, stalnim održavanjem predavanja i sela, suzbijanjem analfabeta među svojim članovima, protezanjem svoga delovanja ne samo na odrasle, nego i na omladinu počevši od 6. godine starosti; suzbijanjem alkoholizma, održavanjem tečajeva za prednjačenje u gradu i selu, širenjem poljoprivrede, voćarstva, pčelarstva, zadržavanja i t. d. u selu Sokolstvo dokazuje kako je široko i neobrađeno polje rada u narodu. Širenjem poljoprivrede u narodu sokolska organizacija jasno pokazuje, da je akcija naših poljoprivrednih organizacija slabo razvijena u selu, a širenjem prosvete u narodu Sokolstvo jasno posvedočuje kako naše prosvetne i kulturne ustanove u dovoljnoj meri ne vrše svoju zadaću, koju im njihovi programi i pravila propisuju.

Mostarska sokolska župa, koja se prostire na najzaostalijem delu teritorija Primorske i Zetske banovine čini napore za preporod sela i seljaka. Ovih dana prosvetni odbor Sokolske župe u borbi za preporod selo uveo je jednu novinu u svome radu, verovatno da je ovo jedinstven primer u sokolskoj organizaciji uopšte. Da bi razvio svoj rad i pojačao sredstva za kulturno podizanje naroda i da bi našim seljaci dao prilike da bez udaljenja iz sela bez suvišnih troškova oseti kulturnu tekovinu, kojima se služe građani, organizovana su predavanja po okolnim četama, a kao novina uveden je film. U ovome pothvatu neizmerno uslužno župi je učinila uprava Doma narodnog zdravlja u Mostaru, kome je šef dr. Lovro Dojmi. Bez ove pomoći župa nebi mogla ovaj svoj pothvat privesti u delo.

Do sada su održana sela sa predavanjima i filmom u ovim sokolskim četama: Vihovići-Rudnik, Zitomislčić, Pijesci, Bačevići, Bijelo-Polje, Ostrožac i u trećem župskom tečaju za sokolske čete koji je održan nedavno u Mostaru. U ovim predavanjima učestvovala su braća: dr. Lovro Dojmi, Vebhija Imanović, Mehmed Jahić, dr. Mile Dojkić i Hasan Dikić. Rukovođenje i organizovanje ove akcije povereno je br. Avđaloviću Urošu. Koliko je interesovanje seljaka za ovu akciju, vidi se po tome što su ova predavanja brojno posećena, pa ni nevrema ne omete seljake i seljanke, da po noći bez mesečine uz glavnu luča po svršetku svojih poslova krenu na predavanja.

Ova akcija prosvetnog odbora mostarske župe utoliko je više za pohvalu i isticanje, što se vrši bez ikakve nasiljske pomoći. Da li će župa ovaj svoj idealni pothvat razgranati po celoj teritoriji — i pored najbolje volje i organizacije zavisi samo od toga, koliko će biti razumevanja kod merodavnih koji bi ovu akciju ne samo pozdravili nego je i materijalno pomogli.

Vabilo

Seja zbora društvenih načelnikov Sokolske župe Ljubljana se bo 9. urila dopolodne u Ljubljani v Sokolskem domu Sokola I. Tabor.

Dnevni red:

1. Priprave za župni zlet v Ljubljani in vsesokolski zlet v Pragi.
2. Volitve: načelnika in dveh njegovih namestnikov, načelnice in dveh njenih namestnic.
3. Program dela za leto 1932.
4. Slučajnosti.

Vsa društvena načelnništva bratsko pozivamo, da se seje zbora društvenih načelnikov ob napovedanem času zanesljivo udeležijo. Na dnevnem redu so najvažnejše naše naloge in sokolska dolžnost kliče, da jih v vzajemnem delu izvršimo kar moči dobro. — Zdravo!

Zupno načelnništvo.

Iz načelnništva i tehničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO od 26. januara 1932.

Savezni načelnik br. Bajželj izveštio je o gledištu ČOS radi pojedinačnih nastupa župa na IX. svesokolskom sletu u Pragu. Poradi velikog sletskog programa neće biti moguće da se uzmu u obzir želje, da bi se ti nastupi izvodili na glavnom sletištu, već će u tu svrhu biti određeno malo vežbalište. Ti nastupi se neće moći izvršiti onoga dana, kada će nastupiti jugoslovensko Sokolstvo u skupnim prostim vežbama i vežbama sokolskih četa. To vredi za članove i članice, a što treba da uzmu u obzir sve naše župe. — Br. Černe, koji je bio pozvan na sednicu, referirao je o skupnim vežbama na devet ruča, koje je vežbe već sastavio i predložio načelništvu kao posebnu tačku našega Saveza na sletu u Pragu. Sastav tih vežaba izveden je majstorski, ali se je po svestranom proučavanju ovih došlo do zaključka, da se s tom tačkom neće moći nastupiti. — Savezna smučarska takmičenja održaće se u Bohinjskoj Bistrici i to 13. i 14. febr. Tehničku organizaciju takmičenja preuzima župski smučarski otket Jesenice. Vodstvo takmičenja povereno je bratu Podgoršku, članu saveznog TO. Prijave za takmičenja treba poslati saveznom načelništvu do 7. februara. — Za prvenstvena smučarska takmičenja SSS u Strbskom Plesu namerava naš Savez prijaviti takmičare za 18 km (kombinirano) i za »slalom«; članice za 6 km i za 10 km. — Župa Maribor priređuje župsko smučarsko takmičenje 31. o. m. na Pohorju, pa će savezni TO tada zastupati br. Mačus. — Prvo izbirno takmičenje za prvenstvo pojedinaca (članova i članice) SSS u Pragu održaće se u Ljubljani 2. (pre podne) i 3. aprila. Prijave imaju se poslati saveznom načelništvu do 20. marta o. g. Drugo izbirno takmičenje pak biće koncem maja, odnosno početkom juna.

mičenje (na 18 km i u skokovima) i 4. takmičenja »slalom« na 3 km; za članice:

5. takmičenja na 6 km i 7. takmičenja na 10 km.

Takmičenja pod 1. održaće se u subotu dne 13. februara u 14 sati, pod 4., 5. i 6. u nedelju dne 14. februara u 8 sati pre podne, pod 2. u 15 sati.

Prijave za pojedine grane treba dostaviti odvojeno preko župskih načelnništva saveznog načelništvu u Ljubljani, Narodni dom, do 7. februara.

U prijavi treba navesti:

1. ime doba i tačnu adresu takmičara,

2. granu takmičenja, za koju se dotični pripravlja,

3. nadalje priložiti potvrdu društva, da je takmičar najmanje tri meseca pre takmičenja član odnosno sokolskog društva.

Zrebanje za pojedine grane izvršiće se jedan sat pre početka takmičenja u blizini nastupnog mesta. Odmah po zrebanju dobiće takmičari za takmičenje sva potrebna uputstva i objašnjenja.

Lekarski pregled neka se po mogućnosti izvrši već kod kuće, o čemu će takmičari izvesti vodstvo takmičenja pre zrebanja odnosno lekarska uverenja. Ko ne bude imao lekarskog uverenja, biće pregledan po lekaru pre samog takmičenja.

Uz prijavu za takmičenje treba također navesti i eventualne želje glede prenoćišta i prehrane.

Vodnik takmičara iz svake župe mora pre zrebanja da javi vodstvu takmičenja, koliko će takmičara iz njegove župe nastupiti na takmičenju.

Takmičarski rezultati objaviće se u nedelju nakon završenih takmičenja. Mesto će se odrediti kasnije.

Za svaku takmičarsku granu dobiće se po takmičenju diplome, u kojima će se, pored prvoga takmičara, oceniti i ostali samo po upotrebljenom vremenu, a koji su stigli na cilj bar u vreme, koje je slabije za 15% od vremena pobjednika, dok pri takmičenjima, koja se ocenjuju s tačkama, ocenjuje se pored prvoga također i svi oni, koji su postigli barem 85% tačaka, koje je postigao pobjednik.

Na osnovu rezultata I. saveznog smučarskog takmičenja razvrstaće se takmičari po propisima takmičarskog reda za smučarska takmičenja Saveza SKJ u razrede, a što će se objaviti u listu »Soko«.

Takmičenja obuhvataju:

za članove:

1. takmičenja na 18 km; 2. takmičenja u skokovima; 3. sastavljeno tak-

Iz telovežbačkog svefa

RASKOL MEĐU ČEHOSLOVĀČKIM ORLIMA.

Svojevremeno su doneli razni listovi, da je među čehoslovačkim Orlima nastao oštar raskol, koji je imao svoj izvor u političkoj pocepanosti čehoslovačke konzervativne stranke. Uistinu među Orlima postojale su već duže vremena dve struje. Jedni su se smatrali pristašama čehoslovačke pučke stranke, drugi pak su bili pripadnici kršćansko socijalnih voditelja. Ova politička razmimoilaženja potkopala su jedinstvo među čehoslovačkim orlovskim pripadnicima, koji su se ove godine potpuno razdvojili. Kršćansko socijalno orijentirani Orli posvema su se odvojili od prednjače organizacije i ustanovili novo udruženje »Čehoslovačke Junake«, koji imaju svoje sedište isto tako u Brnu kao i Orli i sada posvuda osnivaju svoja društva. Glasilo Orla »Orel« poziva u zadnjem broju svoje pristaje k jedinstvu i slozi te osuđuje radikalno deo Junaka.

KO DOSADA NEĆE NA OLIMPIJADU.

Na međunarodnim telovežbačkim takmičenjima X. olimpijade neće definitivno učestvovati većina onih telovežbačkih organizacija Evrope, koje su zadovolno slale svoje moćnadi na svakom međunarodnom takmičenju. Olimpijadi tako neće učestvovati: Unija francuskih gimnasta, čehoslovačko i jugoslovensko Sokolstvo, Švicari, Nizozemci, Mađari. Veliku pozornost je pobudilo, pored zaključka ČOS da olimpijadi neće učestvovati, također i zaključak u istom smislu Sokola kraljevine Jugoslavije; ta s time su otkazale svoje učesće dve organizacije, koje su dosada uvek postizivale odlične uspehe i osvajale prva mesta.

IZ DELOVANJA UNIJE FRANCUSKIH GIMNASTA.

Također i Unija francuskih gimnasta došla je do uverenja, da bi bilo potrebno da za svoje vodstvo u Parizu sagradi svoj vlastiti dom, u kojem bi se nalazile prostorije vodstva Unije, nadalje također i stalna prednjačka škola, koju gimnaste isto tako trebaju u obilnoj meri, kao i svaka druga telovežbačka organizacija. Zato su se u tu svrhu održala u predsedništvu Unije mnoga savetovanja, na kojima je došlo do zaključka, da se u Parizu sagradi »Maison de Gymnastes«. Za načelni nacrt ovoga doma u mnogočemu je poslužio također i Tyršev dom u Pragu. — Nakon izbora novoga predsedništva pokazale su se u vodstvu uopće razni novi smerovi, koji svakako neće štetovati samoj stvari. Bilo je naime potrebno, da se dosadašnje ponešto konzervativno vodstvo zameni sa modernijim misaonim voditeljima, koji su inače dosada učestvovali na zborovima Unije samo kao opozicija. Kako se čini, vodstvo će nastojati da u mnogom pogledu u gimnastičkoj organizaciji stvori neku sličnu jedinstvenost, kakova postoji naročito dosada samo kod sokolske organizacije. Pre svega pak biće uveden jedinstveni telovežbački krov. Daljnju reformaciju vidi vodstvo također i u poboljšanju saveznog glasila »Le Gymnaste«, koje u mnogočemu nije bilo na visini kao glasilu tako velike organizacije. Najveće reforme pak proveće se u stručnom pogledu. Dosadnja nejedinstvenost zamenice se jedinstvenom telesnozgojnom metodom, a što će se najpre pokušati da postigne putem jedinstvenog predušnih prednjačkih tečajeva u svim župama, koje će se morati da brinu, da će se također i po okružjima i društvima isto tako vezati po jedinstvenim smernicama i metodi. Mnogo veći značaj pripisuje tehničko vodstvo organizacije uvedbi tzv. proste telovežbe, koju su baš gimnaste dosada dosledno otklanjali. Konačno je vredno da se spomene i to, da se je po prvi put pojavila težnja, da se također i omladina organizira dosledno i po jedinstvenoj osnovi, kako bi na taj način organizacija sama imala dovoljno naraštaja.

U vezi s mnogostranim težnjama stručnog vodstva Unije pripomenućemo, da će se na naredne sletove pozvati sve telovežbačke organizacije, koje su učlanjene u međunarodnu federaciju, dakle također i Nemece itd. Najposle su Francuzi uvideli veliko značenje odnosa sa drugim telovežbačkim organizacijama i u stručnom pogledu i time su napustili svoje dosadnje ekskluzivno stajalište. Svako ko će sadanji voditelji moći da u kratko vreme ugledaju znatne uspehe svog reformističkog delovanja, pošto uspeh velikih telovežbačkih organizacija sastoji baš u jedinstvenom vežbovanju postupku i jedinstvenom, dobro organizovanom i po svemu disciplinovanom radu.

MADŽARI NE IDU NA OLIMPIJADU.

Bilo je sasvim uglavljeno, da će Mađarska sa znatnim brojem svojih ponajboljih vežbača učestvovati na X.

Olimpijadi u Los Angelesu. Gimnastička unija bila je također pripravna da pošalje svoju vrstu, ali u zadnjem času zašla je Mađarska u takve finansijske poteškoće, da se ne može ni pomisliti na kakav odlazak njene reprezentacije u Los Angeles, budući im država ne može odobriti ni dati nikakve potpore, kojim bi se jedino moglo učestvovati na Olimpijadi. Pitanje postaje stoga sve većim, da li će biti još moguće da zadrži ta priredba u Los Angelesu međunarodni značaj.

AKADEMIJA TELESNOG UZGOJA U ITALIJI.

Poznato je, da se je u Italiji već odavno u veliko gajila gimnastika na spravama, a također i druge grane lake atletike i raznih telesnih vežbi. Sledeći primer drugih modernih država, postarala se je pa je u tu svrhu ustanovila akademiju za telesni uzgoj, koja je god. 1929. dobila stepen visoke škole, a ima pravo da svojim apsolutivno podeljuje naslov profesora gimnastike, pače i doktora za telesni uzgoj. Sav studij podeljen je na 8 semestara. Oni, koji svrše prvu skupinu, t. j. 4 semestra, postaju profesori, absolventi pak čitave škole imaju pravo na doktorat. Svima pitomcima stoji na raspoloženju pored krasne vežbovalne i letnjeg vežbališta, te školskog stadiona, također i čitav niz znanstvenih seminara, gde usavršavaju svoje znanje. Svi stanuju u internatu akademije, gde imaju na raspoloženju 6 velikih spavaonica s opskrbom, koja je prvorazredna. Dostora dobiće škola još i »Forum Mussolini«, koji je u gradnji, a biće namenjen u glavnom telesnim vežbama. Tako će moći škola i praktično da obučava svoje slušatelje u vodenju pojedinih grana telesnog uzgoja.

TURNERSKO SLAVLJE U STUTTGARTU 1933.

Turnerska organizacija, koja je danas u Nemačkoj najjača telesnozgojna organizacija, sprema se da godine 1933. izvede svoj savezni gimnastički nastup u Stuttgartu. Radi se oko vežbališta, koje će meriti oko 400 m u daljinu i oko 210 m u širinu, pa će dakle biti dugoljastog oblika. Biće postavljene drvene tribine, kao što su se videvale na raznim sokolskim sletištim, ali imaće samo oko 10.000 sedališta, a skoro 150.000 stajališta. Vežbalište izgledaće nešto veće i prikladnijeg oblika od sokolskog na ovogodišnjem sletu u Pragu, ali prostora za gledaoce biće u Pragu više nego u Stuttgartu. Za takmičenja biće posebni prostori, a i posebni stadion manjih razmera za laku atletiku, koji će također imati manje tribine, te prostora za oko 30.000 gledalaca.

Ulica dr. Scheinera u Pragu. Uprava grada Praga na jednoj od poslednjih sednica setila se pokojnog člana gradske uprave i ceneći velike zasluge br. dr. Scheinera za čehoslovački narod, pa i za sam grad Prag jednoglasno je zaključila, da nazove njegovim imenom jednu od praških ulica.

Hradčani i slet. Uprava Hradčana, sedišta i dvora prezidenta Masaryka, zaključila je, da se ubrzo restauriranje izvesnih delova tog istorijskog dvorca, da bi do sleta bili svi opravljeni gotovi. Izgradiće se još jedan novi put, koji će biti veza između Hradčanskog trga i Praškog mosta. Za vreme sleta Sokoli će imati slobodan pristup u pojedine delove Hradčana, a za deputaciju Sokolstva vršiće se kod predsednika republike velika recepcija.

Predavanja o Tyršu. Husova škola Masarykovog instituta za narodno prosvetavanje održaće ove godine u proslavu rođenja dr. Miroslava Tyrša ciklus predavanja o osnivaču Sokolstva kao jednom od najvećih čeških muževa novijeg doba. Predavanja održavaće se svaki utorak u sedam sati u sali instituta u Vladislavskoj ulici. Predavaće: prof. Zeman »Tyršev život«, poznati sokolski takmičar dr. August Pechlat »Tyršev telovežbeni sistem«, prof. univ. Zich »Tyrš kao estetičar«, prof. univ. dr. Emil Svoboda »Tyrš kao političar i kulturni radnik«, major Jaroslav Novak »Tyrševi pogledi o odbrani naroda« i general Vladimir Klecanda »Tyrš kao jedan od tvorca našeg oslobođenja«.

Narodna streljačka jednota. Već niz godina postoji u Češkoj narodna streljačka jednota, koja je uvek podržavala uske veze sa Sokolstvom pa inače i slične odore, samo što su košulje zelene boje. Na poslednjoj sednici izvršnog odbora saveza jednote njezin se starosta senator Anton Šolc setio

jubileja 100-godišnjice dr. Tyrša, a u dužem govoru i prerano preminulog vode Sokolstva dr. Scheinera. Pogrebu dr. Scheinera prisustvovala je i jaka delegacija strelaca u odori.

100godišnjica glazbenika Ferdinanda Lauba. Ove godine slavi čehoslovački narod ceo niz jubileja svojih zaslužnih velikana pa treba spomenuti i jednog od prvih čeških virtuozna, Ferdinanda Lauba, koji je češku glazbu i češko ime proneo svetom, stekavši svetski glas. Bio je profesor konzervatorija u Berlinu, a najposle u Moskvi. Rodio je 1832. dakle pre sto godina, a umro je u dobi od 43 godine u južnom Tirolu u Griesu, otkuda je prevezen u Prag i sahranjen na Olsanskom groblju.

Kolektivna izložba slika prof. Švabinskog u Pragu. Udruženje slikara i kipara Manes priređuje u mesecu junu u svom salonu kolektivnu izložbu slika poznatog slikara prof. Švabinskog, koji je auktor mnogih sokolskih plakata pa i sletskog plakata za IX. svesokolski slet. Izložba biće otvorena do kraja augusta, dakle i za vreme sletskih dana.

70godišnjica smrti Božene Němcove. Dne 21. januara navršilo se 70 godina od smrti velike češke spisateljice Božene Němcove. Njezino najbolje delo, koje je prevedeno i na mnoge strane jezike i koje je remek delo češke literature je »Babička«. Motive za svoje spise uzimala je iz svih slojeva svog naroda, pa je bila tako reći prava nacionalna spisateljica.

Literarni jubilej Julije Benešića. Poznati naš literarni istoričar i kritičar, bivši intendant Narodnog kazališta u Zagrebu, a sada profesor istorije srpsko-hrvatske literature na univerzitetu u Varšavi prof. Julije Benešić slavi ove godine 30godišnji jubilej svog literarnog rada. Većinom svoj rad posvetio je poljskoj književnosti, iz koje je preveo mnogo dela na naš jezik, među njima 35 dramskih, od kojih je na našim pozorištima davano 25 komada. Time se naš narod upoznao sa najboljim delima poljske literature.

Jubilej arhitekta Josipa Plečnika. Dne 23. januara navršio je 60 godinu života poznati i uvaženi arhitekt i profesor tehničkog fakulteta u Ljubljani Josip Plečnik. Plečnik, iako odgojen još u staroj školi, potpuno je prekinuo s njezinim stilom i uveo novi modernistički smer, koji uzima sebi za uzor antiku i romanizam, naravski stilizovano i prilagođeno novom načinu gradnje. Ali njegov stil nosi i čisto osobni pečatak njegovog snažnog stvaralačkog duha pa je zbog svoje genialnosti stekao velik ugled i priznanje ne samo u domovini već i u inostranstvu. Kao profesor imao je na mlade velik uticaj, i danas već lep broj naših mladih i sposobnih arhitekta deluje u pravcu takozvane Plečnikove škole. Pored velikih dela, koja je stvorio sam ili preko svojih učenika u našoj zemlji, izvršio je i restauraciju Hradčana u Pragu i letnje rezidencije predsednika Masaryka zamka Lany, a najnovije mu je delo monumentalna crkva na Kral. Vinohradima u Pragu.

KNJIGE I LISTOVI

»Priručnik za društvene i župske prednjačke ispite«. — III. popravljeno i prošireno izdanje. — »Priručnik« u II. izdanju već je davno rasprodan, a već se je osetila potreba štampanja III. izdanja, koje će ovaj put i tehničkom opremom i znatno povećanom sardžinom moći još korisnije da posluži svrsi. Kako je ranije objavljeno, knjiga je trebala da izade pod naslovom: »Priručnik za sok. prednjačke«, ali pošto će sadržaj i ovoga puta biti u pitanjima i odgovorima, zadržaće »Priručnik« svoj prvobitni naslov, koji mu više odgovara.

Zeleći da pojedine discipline budu stručno i savsesno obrađene, obratio sam se na istaknutu braću Sokole, koji važe kao stručnjaci i zamolio ih za saradnju. Najveći deo braće ljubavno se je odazvao i već poslao radove, tako da štampanje knjige čeka samo na konačno rešenje pitanja jedinstvene terminologije, a i to će u najskorije vreme biti sigurno rešeno.

»Priručnik« će ovaj put doneti i jednu novinu, a to je slikoviti prikaz svih gibanja, stavova i položaja u prostim vežbama i vežbama na spravama, koji je izradio u preko 100 slika, koje će biti štampane na 30 stranica, brat dr. Alfred R. Piehler, naš istaknuti sok. radnik iz Zagreba. Brat Dragutin Šulce, zam. saveznog načelnika, popravio po jedinstvenoj terminologiji »Sustav« i dopunio ga u koliko bude bila potreba. — Brat Miroslav Ambrožić, zam. saveznog načelnika, obradio je prema svome opširnijem delu: Metodu sokolskog odgoja, a br. dr. Alija Košir posve iznova je obradio zdravstveni deo »Priručnika«.

Pored toga »Priručnik« će sadržavati najpotrebnije o decijoj telovežbi, lakoj atletici, ritmici, koju će u potrebnom opsegu obraditi br. Josip

Kramaršek iz Zagreba, a sve ostalo gradivo: Istorija telovežbe i Sokolstva, ideologija, organizacija i t. d., biće prerađeno.

Kako je ove godine 100godišnjica neumrlog brata dr. Miroslava Tyrša, knjiga će biti posvećena njegovoj svetloj uspomeni.

Radi velikih troškova oko izrade i štampanja knjige, cena je knjizi u pretplati Din 20— u mekom, a Din 30— u platnenoj povezu.

Pretplata se šalje na Sokol. župu Tuzla, ili na ček. rač. Poštanske štedionice Sarajevo br. 5459 ili na urednika knjige br. Vojislava Bogičevića — Tuzla.

Odličan udžbenik češkog jezika izdali su br. Ludvig Jaroš i dr. Jovan Kršić, profesor iz Sarajeva.

Udžbenik je pisan za samouke i na jedan vrlo zanimljiv način, nimalo suhoparan kao što su obično udžbenici, on je istovremeno jedna čitanka, tako da čovek pomoću njega ulazi u jezik a da zapravo i ne oseti suhoparna gramatička pravila.

Udžbenik je pun primera iz praktične konverzacije pa će dobro doći naročito braći prednjacima, koji mogu

ovim udžbenikom brzo steći toliku znanja češkog jezika, da se mogu koristiti bogatom stručnom sokolskom literaturom na češkom jeziku.

To našem prednjaštvu treba ako hoće da se čestito stručno obrazuje.

Knjiga će dobro doći i svom ostaloj braći, koja se spremaju na slet u Prag.

Naručiti se može kod: Ludvig Jaroš, učitelj, Sarajevo, Aleksandrova ulica.

»Ruskij Sokolskij Vjestnik«, glasilo ruskog zagranienog Sokolstva, koji izlazi jedanput mesečno u Pragu, zaključio s dvobrojem ovu godinu. List izlazi već punih pet godina i on je tako reći jedina veza među svim ruskim društvima, koja su razasuta širom celog sveta. U zadnjem prošlogodišnjem broju bilo je posvećeno nekoliko članaka svesokolskom sletu u Pragu, za koji se Rusi također prijavljaju. Nadalje se list toplim člankom seća 60godišnjice bivšeg staroste ruskog Sokolstva br. dr. D. Verguna te 40godišnjice rada br. Ostrogorskoga. Kratak članak spominje također i 25godišnjicu načelnikovanja br. Fazanowicza u poljskom Sokolstvu.

Župa Beograd

SOKOLSKO DRUŠTVO MOL.

I naše društvo održalo je ovih dana svoju glavnu godišnju skupštinu. Kao delegat župe bio je brat Đura Paunković.

Starešina društva otvorio je skupštinu pozdravnim govorom, predstavivši članstvu delegata župe, koji je bio burno pozdravljen. Nakon toga podneli su svoje izveštaje društveni funkcioneri. Izveštaji su jednoglasno primljeni, inače se iz njih vidi, da društvo svake godine sve bolje i više radi, a naročito tehnički i prosvetni odbor.

Izabrana je aklamacijom stara uprava. Brat starešina se na tom zahvalio i dao reč delegatu župe braću Paunkoviću, koji je između ostalog rekao: »Hteo sam na kraju da kažem svoje utiske. Što da vam kažem? Produžite ovako. Ja ovdje nisam bio potreban. Vaš rad je pravi sokolski rad u svakom pogledu...«

Po završetku skupštine svi su posli u sokolanu, gde se svakog praznika priređuju sokolska kola. Sala je bila puna omladine, koja je igrala uz svirku fanfare. Tako je naša skupština protekla kao svečanost i mesto kritike na njoj su se čule samo pohvale.

SOKOLSKO DRUŠTVO INDIJA SELU.

Pre nekoliko dana Sok. društvo u Indiji završilo je društveni tečaj; koji je trajao mesec dana. Na tečaju je bilo 23 slušaoca od kojih je tečaj završilo 7 sestara i 10 članova, među kojima je i sam starešina brat Đorđe Vojnović. Časova je bilo 109. Tečaj je vodio putujući župski prednjak brat Faodir Gopurenko, koji je i ovog puta sasladao gradivo, te se može računati na siguran uspeh.

Do sada ovo mlado društvo nije imalo prednjačkog zbora te je rad tehničke prirode bio dosta slab.

Sada društvo ima načelnicu sa župskim kvalifikacijama i mali prednjački zbor i idealno starešinstvo te se račun na intenzivan rad ovog mladog, aktivnog društva. — Z. P.

Župa Celje

VABILO

na župni obćni zbor.

Redna glavna skupština Sokolske župe Celje se bo vršila u nedelju 21. februara 1932. od 9. dopoldne u mali dvorani Narodnoga doma u Celju z naslednjim dnevnim redom:

1. Zapisnik zadnjega obćnega zbora in določitev dveh overovateljev letošnjega skupščinskega zapisnika;
2. nagovor župnega starešine;
3. poročila župnih funkcionarjev: a) tajnika, b) načelnika, c) načelnice, d) blagajnika, e) prosvetarja, f) matricarja, g) nadzornega odbora;
4. župni prispevki;
5. župni proračun;
6. župne prireditve;
7. razni predlogi župne uprave;
8. predlogi za imenovanje župne uprave, nadzornega odbora in častnega razsodišča;
9. slučajnosti.

Na župno skupščino pošljejo bratska društva za vsakih 100 članov (ic) po 1 delegata, na preseček 50 pripada istokat 1 delegat.

K točki 7. dnevnega reda prosimo bratska društva, da pošljejo svoje eventualne predloge vsaj do 15. februara, da jih more župna uprava proučiti in jih obravnavati na skupščini (glej točko 6. § 14. župnih pravil).

Naglašamo, da je dolžnost vsake posamezne ednice, da prisostvuje župni glavni skupščini. Ni razloga, ki bi mogel opravičiti odsotnost.

Zdravo! Župna uprava.

SOKOLSKO DRUŠTVO SV. JEDERT

Dne 10. januarja vršil se je I. redni obćni zbor našega Sokola, ki ga je z lepim pozdravnim nagovorom otvoril br. starosta. Veliko število prisotnega članstva je najboljši dokaz, da se sokolska misel prav uspešno širi tudi v naši hriboviti vasi in pridobiva pripadnike iz najširjih plasti naroda. Da pa ni društvo samo na papirju, so izpričale besede posameznih funkcionarjev, ki so v svojih poročilih podali pregled delovanja društva v letu 1931. po raznih odsekih. Po tehničnem odboru predlagana lista je bila pri volitvah soglasno sprejeta in z malimi izpremembami je ostal dosedanji odbor. Starosta Golob Drago, tajnik Kajtna Zvonko, prosvetar Vidmar Drago, načelnik Stokanik Znanok, načelnica Požun Pavla, blagajnik Kapla Josip itd. Izvolitev tega odbora nam je porok, da bo društvo tudi v tekočem letu pokazalo marljivost in zmožnosti svojega članstva.

SOKOLSKO DRUŠTVO DOBOVA.

Naš Sokol je imel svojo II. letno skupščino dne 16. t. m. v sokolski telovadnici. Br. starosta pozdravil navzoče članstvo, ki se je odzvalo z dvotretjinsko većino. Skupščini je prisostvoval kot delegat celjske župe br. Holy. Br. starosta se v daljšem govoru spomni br. dr. Scheinera in oerta njegove zasluge za Sokolstvo. Navzoči se oddolžijo manom velikega Sokola s trikratnim »Slava«. — Po trikratnem »Zdravo« na starosto prestolonaslednika Petra in vso kraljevsko hišo so sledila izčrpana, skrbno pripravljena poročila posameznih funkcionarjev, ki so bila vsa soglasno sprejeta. Iz istih se posmema, da si je društvo nabavilo po pretku enega leta najpotrebnejše telovadno orodje, ki predstavlja danes vrednost Din 11.500— in pri vsem tem ni ostala blagajna prazna. Pokazalo se je, da je priredilo društvo več dobro uspešnih iger in drugih prireditvev deloma zabavnega, deloma vzgojnega značaja. Razveseljivo je bilo poročilo načelnika br. Mlinariča, ki je pokazalo, da je društvo storilo v polni meri svojo dolžnost. Župni delegat se je o delovanju društva pohvalno izrazil, mu čestital na napredku in obetal dobovskemu Sokolu pod takim vodstvom lepo bodočnost. Odboru je bila izrečena zaupnica in pri volitvah je bil isti izvoljen ponovno s starosto br. Pečnikom na čelu. Obćni zbor je potekel v lepem soglasju in sokolski disciplini.

Naš Sokol je imel svojo II. letno skupščino dne 16. t. m. v sokolski telovadnici. Br. starosta pozdravil navzoče članstvo, ki se je odzvalo z dvotretjinsko većino. Skupščini je prisostvoval kot delegat celjske župe br. Holy. Br. starosta se v daljšem govoru spomni br. dr. Scheinera in oerta njegove zasluge za Sokolstvo. Navzoči se oddolžijo manom velikega Sokola s trikratnim »Slava«. — Po trikratnem »Zdravo« na starosto prestolonaslednika Petra in vso kraljevsko hišo so sledila izčrpana, skrbno pripravljena poročila posameznih funkcionarjev, ki so bila vsa soglasno sprejeta. Iz istih se posmema, da si je društvo nabavilo po pretku enega leta najpotrebnejše telovadno orodje, ki predstavlja danes vrednost Din 11.500— in pri vsem tem ni ostala blagajna prazna. Pokazalo se je, da je priredilo društvo več dobro uspešnih iger in drugih prireditvev deloma zabavnega, deloma vzgojnega značaja. Razveseljivo je bilo poročilo načelnika br. Mlinariča, ki je pokazalo, da je društvo storilo v polni meri svojo dolžnost. Župni delegat se je o delovanju društva pohvalno izrazil, mu čestital na napredku in obetal dobovskemu Sokolu pod takim vodstvom lepo bodočnost. Odboru je bila izrečena zaupnica in pri volitvah je bil isti izvoljen ponovno s starosto br. Pečnikom na čelu. Obćni zbor je potekel v lepem soglasju in sokolski disciplini.

Naš Sokol je imel svojo II. letno skupščino dne 16. t. m. v sokolski telovadnici. Br. starosta pozdravil navzoče članstvo, ki se je odzvalo z dvotretjinsko većino. Skupščini je prisostvoval kot delegat celjske župe br. Holy. Br. starosta se v daljšem govoru spomni br. dr. Scheinera in oerta njegove zasluge za Sokolstvo. Navzoči se oddolžijo manom velikega Sokola s trikratnim »Slava«. — Po trikratnem »Zdravo« na starosto prestolonaslednika Petra in vso kraljevsko hišo so sledila izčrpana, skrbno pripravljena poročila posameznih funkcionarjev, ki so bila vsa soglasno sprejeta. Iz istih se posmema, da si je društvo nabavilo po pretku enega leta najpotrebnejše telovadno orodje, ki predstavlja danes vrednost Din 11.500— in pri vsem tem ni ostala blagajna prazna. Pokazalo se je, da je priredilo društvo več dobro uspešnih iger in drugih prireditvev deloma zabavnega, deloma vzgojnega značaja. Razveseljivo je bilo poročilo načelnika br. Mlinariča, ki je pokazalo, da je društvo storilo v polni meri svojo dolžnost. Župni delegat se je o delovanju društva pohvalno izrazil, mu čestital na napredku in obetal dobovskemu Sokolu pod takim vodstvom lepo bodočnost. Odboru je bila izrečena zaupnica in pri volitvah je bil isti izvoljen ponovno s starosto br. Pečnikom na čelu. Obćni zbor je potekel v lepem soglasju in sokolski disciplini.

Naš Sokol je imel svojo II. letno skupščino dne 16. t. m. v sokolski telovadnici. Br. starosta pozdravil navzoče članstvo, ki se je odzvalo z dvotretjinsko većino. Skupščini je prisostvoval kot delegat celjske župe br. Holy. Br. starosta se v daljšem govoru spomni br. dr. Scheinera in oerta njegove zasluge za Sokolstvo. Navzoči se oddolžijo manom velikega Sokola s trikratnim »Slava«. — Po trikratnem »Zdravo« na starosto prestolonaslednika Petra in vso kraljevsko hišo so sledila izčrpana, skrbno pripravljena poročila posameznih funkcionarjev, ki so bila vsa soglasno sprejeta. Iz istih se posmema, da si je društvo nabavilo po pretku enega leta najpotrebnejše telovadno orodje, ki predstavlja danes vrednost Din 11.500— in pri vsem tem ni ostala blagajna prazna. Pokazalo se je, da je priredilo društvo več dobro uspešnih iger in drugih prireditvev deloma zabavnega, deloma vzgojnega značaja. Razveseljivo je bilo poročilo načelnika br. Mlinariča, ki je pokazalo, da je društvo storilo v polni meri svojo dolžnost. Župni delegat se je o delovanju društva pohvalno izrazil, mu čestital na napredku in obetal dobovskemu Sokolu pod takim vodstvom lepo bodočnost. Odboru je bila izrečena zaupnica in pri volitvah je bil isti izvoljen ponovno s starosto br. Pečnikom na čelu. Obćni zbor je potekel v lepem soglasju in sokolski disciplini.

Naš Sokol je imel svojo II. letno skupščino dne 16. t. m. v sokolski telovadnici. Br. starosta pozdravil navzoče članstvo, ki se je odzvalo z dvotretjinsko većino. Skupščini je prisostvoval kot delegat celjske župe br. Holy. Br. starosta se v daljšem govoru spomni br. dr. Scheinera in oerta njegove zasluge za Sokolstvo. Navzoči se oddolžijo manom velikega Sokola s trikratnim »Slava«. — Po trikratnem »Zdravo« na starosto prestolonaslednika Petra in vso kraljevsko hišo so sledila izčrpana, skrbno pripravljena poročila posameznih funkcionarjev, ki so bila vsa soglasno sprejeta. Iz istih se posmema, da si je društvo nabavilo po pretku enega leta najpotrebnejše telovadno orodje, ki predstavlja danes vrednost Din 11.500— in pri vsem tem ni ostala blagajna prazna. Pokazalo se je, da je priredilo društvo več dobro uspešnih iger in drugih prireditvev deloma zabavnega, deloma vzgojnega značaja. Razveseljivo je bilo poročilo načelnika br. Mlinariča, ki je pokazalo, da je društvo storilo v polni meri svojo dolžnost. Župni delegat se je o delovanju društva pohvalno izrazil, mu čestital na napredku in obetal dobovskemu Sokolu pod takim vodstvom lepo bodočnost. Odboru je bila izrečena zaupnica in pri volitvah je bil isti izvoljen ponovno s starosto br. Pečnikom na čelu. Obćni zbor je potekel v lepem soglasju in sokolski disciplini.

Naš Sokol je imel svojo II. letno skupščino dne 16. t. m. v sokolski telovadnici. Br. starosta pozdravil navzoče članstvo, ki se je odzvalo z dvotretjinsko većino. Skupščini je prisostvoval kot delegat celjske župe br. Holy. Br. starosta se v daljšem govoru spomni br. dr. Scheinera in oerta njegove zasluge za Sokolstvo. Navzoči se oddolžijo manom velikega Sokola s trikratnim »Slava«. — Po trikratnem »Zdravo« na starosto prestolonaslednika Petra in vso kraljevsko hišo so sledila izčrpana, skrbno pripravljena poročila posameznih funkcionarjev, ki so bila vsa soglasno sprejeta. Iz istih se posmema, da si je društvo nabavilo po pretku enega leta najpotrebnejše telovadno orodje, ki predstavlja danes vrednost Din 11.500— in pri vsem tem ni ostala blagajna prazna. Pokazalo se je, da je priredilo društvo več dobro uspešnih iger in drugih prireditvev deloma zabavnega, deloma vzgojnega značaja. Razveseljivo je bilo poročilo načelnika br. Mlinariča, ki je pokazalo, da je društvo storilo v polni meri svojo dolžnost. Župni delegat se je o delovanju društva pohvalno izrazil, mu čestital na napredku in obetal dobovskemu Sokolu pod takim vodstvom lepo bodočnost. Odboru je bila izrečena zaupnica in pri volitvah je bil isti izvoljen ponovno s starosto br. Pečnikom na čelu. Obćni zbor je potekel v lepem soglasju in sokolski disciplini.

Naš Sokol je imel svojo II. letno skupščino dne 16. t. m. v sokolski telovadnici. Br. starosta pozdravil navzoče članstvo, ki se je odzvalo z dvotretjinsko većino. Skupščini je prisostvoval kot delegat celjske župe br. Holy. Br. starosta se v daljšem govoru spomni br. dr. Scheinera in oerta njegove zasluge za Sokolstvo. Navzoči se oddolžijo manom velikega Sokola s trikratnim »Slava«. — Po trikratnem »Zdravo« na starosto prestolonaslednika Petra in vso kraljevsko hišo so sledila izčrpana, skrbno pripravljena poročila posameznih funkcionarjev, ki so bila vsa soglasno sprejeta. Iz istih se posmema, da si je društvo nabavilo po pretku enega leta najpotrebnejše telovadno orodje, ki predstavlja danes vrednost Din 11.500— in pri vsem tem ni ostala blagajna prazna. Pokazalo se je, da je priredilo društvo več dobro uspešnih iger in drugih prireditvev deloma zabavnega, deloma vzgojnega značaja. Razveseljivo je bilo poročilo načelnika br. Mlinariča, ki je pokazalo, da je društvo storilo v polni meri svojo dolžnost. Župni delegat se je o delovanju društva pohvalno izrazil, mu čestital na napredku in obetal dobovskemu Sokolu pod takim vodstvom lepo bodočnost. Odboru je bila izrečena zaup

Rosija - Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

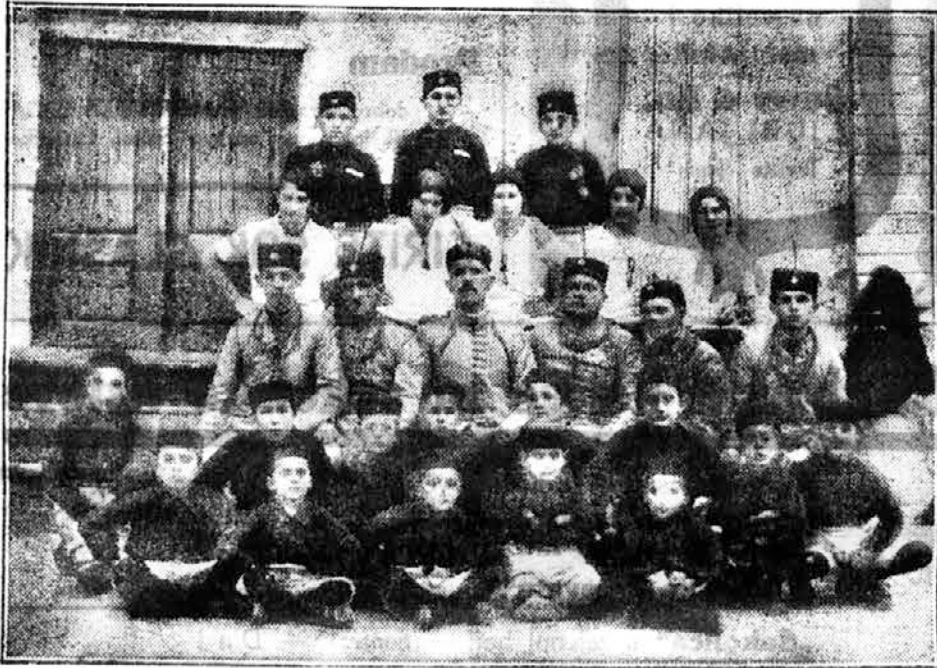
letom svojo nalogo. Društvo šteje 227 članov in članic. Mnogo jih je morala uprava ertati, ker niso plačali kljub opominu predpisane članarine. Letni obračun je pokazal velik denarni promet, a na odplačilo dolga ni bilo mogoče v tekočem letu misliti, ker je bilo preveč tudi zelo potrebnih stroškov. Letna članarina ostane ista kot do sedaj, saj je minimalna. Pri novem proračunu se je kolikor mogoče štedilo. V njem so ostale le najnujnejše postavke, drugo se je pa vse ertalo. Debata se je razvila o parketu v dvorani, a večina je bila za to, da se z napravo tega počaka vsled krize še eno ali več let in se ga napravi, ko se razmere spremenijo, ker misli je treba tudi na odplačevanje dolga.

Volitve. Na zahtevo se je volilo po listkih. Tako je bilo ustrezno tudi tistim, ki niso bili zadovoljni do sedaj. Za starostu je bil izvoljen dosedanji dolgoletni starosta br. Ferdo Poljšak; za podstarostu br. Drago Korbar; načelnik Klun France; podnačelnik Regacin Rudolf; načelnica sestra Klun Darinka; podnačelnica s. Blažič Darinka; prosvetar Kalan Jože. Odborniki: bratje: Pincinger Ognjeslav, Majer Tone, Mrnuh Polde, Fink Ivan.

Zupa Cetinje

SOKOLSKO DRUŠTVO ANDRIJEVICA.

Inicijativom i primernim radom brata Ivana Sarovića, nastavnika, pokrenuto je i osnovano 19. januara 1931. Sokolsko društvo Andrijevića sa početnim brojem od 80 članova.

Iz Sokolskog društva Andrijevića

Prvu svoju delatnost društvo je otpočelo sa Njegošem i Njegoševim Gorskim Vijencem, koji je nekoliko puta u celosti i sa velikim uspehom prikazan u Andrijeviću, Beranima i Peći.

Početkom leta pristupilo se formiranju podmladka, naraštaja i članova vežbača. Blagodarci bratskom staraju župe, na dan 26. augusta 1931. godine otvoren je prvi prednjački tečaj u Andrijeviću, pod vodstvom sposobnog i dobrog brata Radovana Vujovića, učitelja. Po svršenom prednjačkom tečaju prednjaci su otpočeli sa obukom i vežbanjem članova, naraštaja i podmladka.

Za sve vreme od osnutka društva

Zupa Karlovac

SOKOLSKO DRUŠTVO PLASKI.

Dana 17. januara o. g. održalo je ovo Sokolsko društvo svoju prvu glavnu skupštinu. Posle iznošenja izveštaja pojedinih funkcionera podeljen je apsolutorijum staroj upravi i izabrana je sledeća nova: starosta Dragoljub Vutdelja, stud. prava; zamenik staroste Vilim Matijević, učitelj; tajnik Gajo Grba, bank. činovnik; blagajnik

Kolenc Lojze, Stepišnik Franjo, Savišek Miro, Mrnuh Ivan, Saks Slavoj, Šulin Matko in Černelc Božo. — Namestniki: Levstik Janko, Kopriva Iv., Knez Slavoj, Entor Albin, Drnovšek Nande, Požun Herman, Regacin Rudolf, Škrlovnik France, Pergar Viktor in Repovš Jože. Društveni zdravnik: dr. Tomo Zarnik. — Revizorji: Lazar Miloš, Helmi Julij in Firm Nace; namestniki: Ahčan Rudolf, Juvan Franjo in Godina Srečko. — Razsodišče: dr. Tomo Zarnik, ing. Franc Lapornik, Lojze Kolenc, Albin Grčar in Fincinger Ognjeslav; namestniki: Levstik Janko, Kopriva Ivan in Majer Tone. Zastavonoša: Turk Jože; namestnik: Firm Ivan. Župni delegati so: Klun France, Majer Tone in Kalan Jože. — Gornja uprava bo predložena župi v potrditev.

Med obćnim zborom je prišel tudi župni starešina br. Smrtnik Jože, ki je v imenu celjske župe pozdravil zborovalce. Na koncu obćnega zbora je br. Smrtnik v krasnem govoru predložil delo, ki ga ima nova uprava, da bo še v naprej zagorski Sokol med prvimi v celjski župi, nakar je društveni starešina br. Poljšak zaključil obćni zbor.

je uzimalo najaktivnije učešće u svakoj državnoj i narodnoj svečanosti i manifestaciji.

Sa naraštajem i podmladkom društva danas broji 160 članova. Prema tome broj članova se je od dana osnivanja udvostručio. Na osnivanju sokolskih četa društvo do sada nije moglo ništa učiniti za ovu godinu dana, dok se i ono samo dobro ne organizu-

je i učvrsti u svojoj sredini. U idućoj poslovnoj godini društvo će svu svoju pažnju i rad posvetiti temeljnoj organizaciji seoskih sokolskih četa.

Uprava je pribavila materijalna sredstva i poručila 12 komada limenih instrumenata za sokolsku muziku, koja će otpočeti rad, čim se reši pitanje kapelnika.

Uprava je učinila izvesne pripreme i od br. župe i Saveza tražila odobrenje za podizanje Sokolskog doma.

Ako se i dalje produži sa ovakom voljom, radom i uspehom, Sokolsko društvo Andrijevića stace u red najboljih sokolskih društva, što bi bila iskrena želja sviju nas. — Zdravo!

Stjepan Fištrović, prom. činovnik; zamenik blagajnika Mane Kovačević, činovnik gornjo-karlovačke Eparh. Konzistorije; načelnik Vilim Matijević, učitelj; prosvetar Milka Popović, učiteljica; revizori Milan Zlatar, opć. bel. i Rade Bunjevac, trgovac; članovi uprave: Vinko Papa, Boža Vukovarec, magistra farmacije, Vida Kosić, ravn. uč., Svetorad Margan, industrijalac i Mladen Skorupan, kovač.

— 1931 —
PREDNJAČKI TEČAJ
Durđeva

Nastavnici i polaznici tečaja Sokolskog društva Durđeva

Zupa Kranj

SOKOLSKO DRUŠTVO SOVODENJ.

Z otvoritvijo Sokolskega doma v Sovodnju in razvitjem državne zastave na drog ob Sokolskem domu je sokolska družina pokazala lep dokaz društvenega delovanja v preteklem letu. Osnovala je sokolsko javno knjižnico in je članstvo prostovoljno darovalo za nabavo knjig nad 1000 dinarjev. Opremila je notranje prostore lične dvoranice in odplačala 5000 Din dolga od zgradbe doma. Društvo je imelo v preteklem letu 12 predavanj, 4 proslave, 9 igrokazov ter javni nastop s sodelovanjem bratskih društev in ob navzočnosti župnega staroste. V društvu je bilo 71 članstva ter 34 moške in 29 ženske dece. V pravem razumevanju sokolske ideje in v bratski slogi živi in se razvija mala a kremenita sokolska družina — čuvarica meje v skrajnih loških hribih. Zdravo! S.

Zupa Ljubljana

IZ ŽUPNE UPRAVE.

Sklepom zadnje plenarne seje župne uprave z dne 26. januarja se bo vršila župna skupščina v nedeljo, dne 21. februarja. V nedeljo, dne 31. t. m. pa se vršita na Taboru zbor društvenih načelnikov v levi stranski dvorani (v prostorih lutkovnega gledališča) in zbor društvenih prosvetarjev v mali dvorani (balkonski). Pričetek obeh sestankov je točno ob devetih. Pričakujemo polnoštevilno udeležbo.

Zupa Sarajevo

SOKOLSKO DRUŠTVO ZGOŠČA — KAKANJ.

† Sestra Slavojka Milanović.

Pre kratkog vremena pretrpelo je naše društvo težak gubitak, jer je neumitna smrt ovela našu dragu sestru načelnicu Slavojku Milanović. Nestao je jedan mladi život, — život tih, skroman, neupadljiv, ali koji je svojom blagošću širio toliko topline u svojoj najbližoj okolini.

† Sestra Slavojka Milanović

Sestra Slavojka postala je članicom našeg društva odmah od njegovog osnutka u 1923. g., te je zadnje 2 godine bila i društvena načelnica. Po naravi skromna, plemenita, utelovljena požrtvornost i dobrota, devojka zlatna srca, uzorna kćerka svojim roditeljima, u zvaničnim dužnostima izvanredno savesna i marljiva, iskrena i oduševljena pobornica Sokolstva i njegove misli, bila je u svemu uzor svojim vršnjakinjama i mladim sestrama.

Dne 29. decembra prošle godine sahranili su je u Visokom, kamo smo pohitali da joj odamo zadnju počast, jer nam je svima bila mila i draga. Nad otvorenim grobom oprosto se sa našom dragom sestrom Slavojkom u ime svih nas brat Joža Homolak, istaknuvši u dirljivom govoru njene odlične sokolske vrline. — Sačuvaćemo trajan spomen na našu nezaboravnu i dragu sestru s time, da ćemo nastojati slediti sve one vrline, koje su nju resile. Slava joj! Sokolice.

SOKOLSKO DRUŠTVO VAREŠ MAJDAN.

Sokolsko društvo u Vareš Majdanu održalo je svoju glavnu godišnju skupštinu u nedelju 20. decembra pr. g. Skupštinu je otvorio brat starešina ing. Bučar Josip i postavio izaslanika bratske župe Sarajevo brata Radića Ivana.

Na dnevnom redu je bio godišnji izveštaj svih članova uprave, davanje razrešnice staroj i biranje nove uprave.

U novoj upravi su sledeća braća: starešinom ponovno je biran ing. Bučar Jos., zamenik starešine ing. Milčić Levin, tajnik Čopić Boro, načelnik Godler Andrija, blagajnik Chloupek Lujo, prosvetar Popović Slavko, statističar Horak Emil, knjižničar Zalokar Milan, gospodar Hlaček Adolf; članovi upravnog odbora: Dufek Stanko, Stojanović Jovan, Kotić Stjepan, Pogarčić Jozo, Rakouza Franjo i Pajić Dušan; časni sud: ing. Chloupek Lujo, ing. Milčić L., ing. Ilić Jovan, Pogarčić J. i ing. Cuderman Janko; revizori: ing. Tomac Miroslav, Domiceli

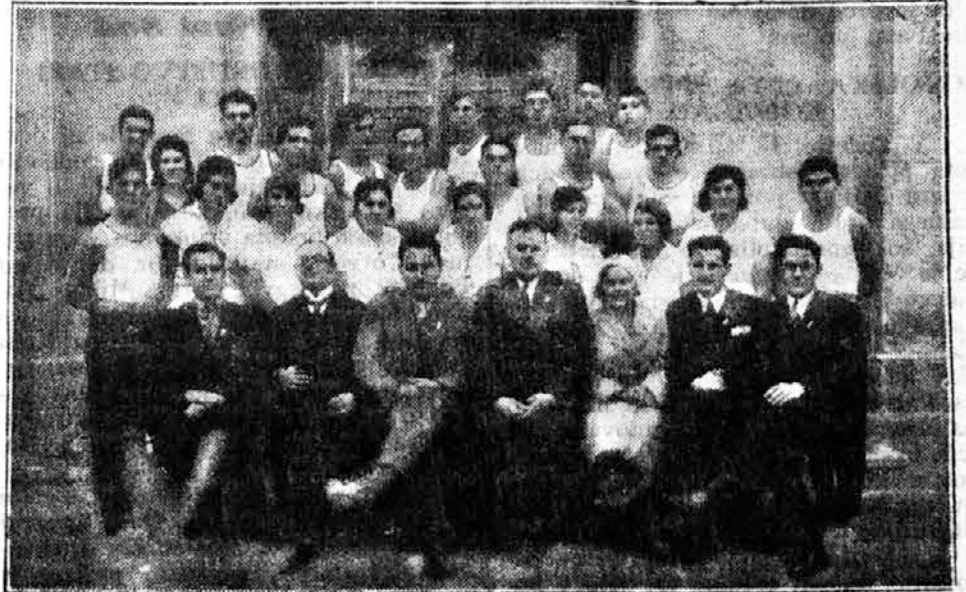
Josip i Terpin Rihard.

Nova uprava je kod svih sa simpatijom primljena i nadamo se da će časno opravdati nade koje u nju polazemo.

Zupa Skoplje

ZUPSKI PREDNJAČKI TEČAJ.

Osećajući potrebu za što većim brojem spremnih prednjaka, Sokolska župa Skoplje održala je i ove godine

Župski tečaj u Skoplju novembra 1931.

jednomesečni župski tečaj, koji je trajao od 1. do 30. novembra 1931. god. Za ovo vreme tečajcima je trebalo dati što temeljitije stručno i ideološko znanje. Njih je trebalo svestrano osposobiti za vodnike i vaspitače onih koji se dobrovoljno javljaju za telesno i duševno usavršavanje, a za dobro svoje i svoga naroda. Sve je to trebalo izvesti sa puno volje i predanosti u radu, i zaista je učinjeno. Braća nastavnici, da bi se u tome pogledu postigao što veći uspeh, nisu žalili ni truda ni vremena. Nastavnici tečaja bili su braća: Rade Ubavić, Radule Radulović, dr.

Naročito su svi zadovoljni sa izborom starešine brata ing. Bučara, koji se sav zalaže za sokolsku ideju i koji nastoji da se Soko u našem malom mestu popne na zavidnu visinu.

Milivoj Pavlović, Vojislav Pajić, dr. D. Stevanović, Uroš Crnilović, Marko Batricević i Milutin Pavićević. U praktičnom radu na tečaju je sa puno volje i predanosti radila sestra Slobodanka Macanovića. Voda tečaja je bio načelnik župe brat M. Pavićević.

Predavanja su se držala u župskom Sokolskom domu svakog dana od 7 do 11 sati pre podne i od 1 do 5 sati popodne, a nedeljom pre podne od 7 do 11 sati. Tečajici su bili na stanu i hrani u Sokolskom domu. Zdravstveno stanje tečajaca bilo je vrlo dobro.

Tečaj je posećivalo 3 članice i 13 članova, i svi su bili redovni, a sa najvišom voljom pokazali su istrajnost u radu. Nadamo se, da će sa puno volje raditi i u svojim sokolskim društvima, i da će dati ono što se od njih očekuje: u pogledu Sokolstva i sokolske misli — S. R.

Zupa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO PREVALJE.

V nedeljo, dne 10. t. m. se je vršil obćni zbor Sokolskega društva Prevalje v restavraciji br. Rozmana. Obćni zbor je otvoril starosta br. dr. Reichman. Po uvodnem pozdravu članstvu in pozdravu župnemu zastopniku br. Močniku, je prešel na poročilo o delovanju društva v preteklem letu. Grajal je nezavednost večine našega članstva, ki misli, da je s plačevanjem članarine že vse storilo za društvo. Posebno se to tiče onih, ki so v prvi vrsti pokliciani za društveno delovanje. — Zavest sokolskega članstva se je videla iz poseta: od 90 članov je bilo prisotnih le 43. — Nadalje so sledila poročila: tajnika o notranjem delovanju društva, blagajnika o denarnom prometu, skupni prejemki v l. 1931. znašajo 59.108 Din 80 para, od tega je čistih prejemkov 11.345 Din 05 para. Fond za gradbo doma znaša 31.716 Din. — Br. prosvetar je poročal, da se je vršilo 6 predavanj, 2 poslovilna večera, 9 veseliger in 2 dram. Statistkarjevo poročilo javlja, da imamo 90 članov, 20 naraščaja, 63 dece, od tega telovadečih: članov 10, članic 8. Br. načelnik poroča, da je društvo imelo 2 letna telovadna nastopa, 2 izleta in akademije. Vrednost inventarja znaša po poročilu br. gospodarja 23.270 Din. — Po danem absolutoriju so se vršile volitve novega odbora in sicer so bili izvoljeni: starosta br. dr. Reichman, podstarosta br. Kaffov, načelnik* br. Klun Janko ml., podnačelnik br. Moškon Ivan, načelnica ses. Mastek Marija, podnačelnica ses. Soršak Marica, prosvetar br. Klun Darinko in sledeči odborniki: Dr. Flis, Stres Boris, Kocijančič Ludvik, Soršak Mirko, Fabijani Hinko, Vidic Joško, Alt Danica, Sedej Karol, Vrč Ivan in Sprah Jože. Predsednik gradbenega odbora br. dr. Senčar. — Po izvolitvi novega odbora je pozdravil članstvo delegat župe br. Močnik, ki je prav dobro orisal naše društveno življenje, nakar se mu je br. starosta zahvalil za tople besede in zaključil obćni zbor z željo, da bude leto 1932. boljše od lanskega.

V nedeljo, dne 31. januarja vprižore naši sokolski diletantje Schöncherovo dramo v petih dejanjih »Vražja žena«. Upajmo, da bodo kot običajno — uspeli.

SOKOLSKO DRUŠTVO KONJICE.

Letna skupščina se je vršila v soboto, 16. januarja t. l. ob udeležbi 82 članov. Iz poročil društvenih funkcionarjev je razvidno, da je bilo delovanje konjiškega Sokola v preteklem letu izredno živahno in obenem uspešno. Tako tehnični organi, kakor tudi prosvetni so storili svojo dolžnost. Telovadev je bilo 16, telovadk 10, moškega naraščaja in dece 75.

ženskega naraščaja in dece pa 82. Vršil se je onedeljski vaditeljski tečaj v marcu, okrožni pežizlet k četi v Špitalič in okrožni zlet 21. junija z izbirnimi tekmami, katere prireditve je organiziralo društvo s sodelovanjem br. okrožnega načelnika. Društvo se je udeležilo 7 telovadnih nastopov v okrožju in 2 izven okrožja, ter župnega zleta v Mariboru. Na predvečer praznika Ujedinjenja je priredilo svečano akademijo s pestrim programom. Vse prireditve so izpadle zadovoljivo, zlasti pa tvorita okrožni zlet in svečana akademija svetli točki v društvenem delovanju preteklega leta.

Sokolsko prosvetno delo v društvu beleži večje število nagovorov pred telovadnimi oddelki, 9 predavanj, 4 lutkovne predstave, 3 dramske predstave, 5 zabavnih prireditev in 6 drugih prireditev, med njimi lepo uspele tekmo koscev. Med društveno članstvo prihaja 15 izvodov »Sokol glasnika«, deset »Sokola«, 29 »Naše radosti« in 26 »Sokolice«, razven tega še 5 revij in 3 časopisi. Društvo je član 4 književnih družb. Napravilo je 3 propagandne izlete. Smučarski odsek je organiziran skupno z enakim odsekom SPD. Pred kratkim se je osnoval tudi strelski odsek. Tamburaški zbor, ki šteje 17 oseb, ima za znamenovati najlepše uspehe. Pred kratkim je pričel zopet z delovanjem tudi društveni orkester. Društvena knjižnica šteje skupno 1022 knjig različnejšega značaja. Izposodilo se je 482 knjig 2083 čitateljem. Društvo ima tudi svojo posebno strokovno knjižnico.

Denarnega prometa je bilo Din 101.838-28, od tega je bilo prejemkov Din 51.247-64, izdatkov Din 50.590-64. Aktivna znašajo Din 133.195-25, pasiva pa Din 6.221-—, tako je čiste imovine Din 126.974-25. Fond za zgradbo sokolskega doma znaša Din 42.380-—. Inventar društva se je tekom leta precej pomnožil z raznimi novimi nabavami in se ceni na Din 83.882-—.

Stanje članstva koncem leta znaša 145, od tega je 98 članov in 47 članic, prirastek od lanskega leta je 39 članov(ic). Dopisov je došlo 338, odposlalo se jih je 239. Sej je bilo 28.

Društvo je ustanovilo 1. februarja 1931. svojo četo v Špitaliču, ki ima za znamenovati izredno razveseljiv napredek.

Društvo je tako moralno kakor tudi od časa do časa gmotno podpiralo sokolske edinice v Dravinjskem sokolskem okrožju, kateremu je društvo nekaka matica. Poleg že omenjenega dela je opravilo društvo tudi veliko širšega narodnega dela v srezi in ima zaznamovati tudi tu lepe uspehe. Da je društvo znalo vsikdar brani ugled in čast sokolske organizacije, zlasti napram še vedno številnim nasprotnikom, je samo ob sebi umevno.

Pri volitvah je bila z malimi spremembami določena stara društvena uprava s starešino br. dr. Mejakom Ervinom, z br. načelnikom Nardin Nandotom in s. Križmanič Miško.

Glede članarine se je sklenilo, da ostane v isti višini kot preteklo leto, vsak član pa ima v času prvega polletja prispevati tudi najmanj 1 Din za zletni fond za vsokolski zlet v Pragi, katerega se hoče društvo udeležiti v večjem številu. Sprejet je bil tudi od br. blagajnika Blažona Davorina skrbno sestavljen proračun za l. 1932. v znesku Din 33.800.— izdatkov in ravno toliko prejemkov.

Obravnavalo se je delovni program za novo poslovno leto, v katerem hoče društvo tudi v mesecu juniju še pred odhodom v Prago razviti društveni prapor.

SOKOLSKA ČETA ŠPITALIČ PRI KONJICAH.

V nedeljo, 17. t. m. je tudi naša četa polagala obračun o svojem delu v letu 1931. Iz poročila silno požrtvovalnega brata starešine Berčeta Alojzija, šol. upravitelja, je razvideti, da se je četa v presenečenje vseh poznavalcev naših razmer in nad pričakovanje uspešno razvila. Četa šteje 74 članov in članic ter 55 moške in ženske dece. Udeležila se je uspešno vseh prireditvev v okrožju in ima tudi na prosvetnem polju zaznamovati prav lepe rezultate. Občnemu zboru so prisostvovali delegati matičnega društva br. dr. Mejak, Voncec Milan, Savjice Stanko in Stanovšek Fortunat, ki so v svojih nagovorih pohvalili četno delovanje, bodrili četnike za delo v bodočem letu in obljubili moralno in gmotno pomoč konjiškega Sokola. Brez dvoma je četa v Špitaliču ena najbolje organiziranih sokolskih čet v Savezu SKJ.

SOKOLSKO DRUŠTVO KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU.

Po statutih SKJ mora imeti vsako društvo v teku meseca januarja svoj redni občni zbor.

Sokolsko društvo Križevci je istega imelo dne 17. januarja 1932. v osnovni šoli z običajnim dnevnim redom.

Udeležba članov je bila zadovoljiva, kakor tudi njih udeleževanje na občnem zboru. Po otvoritvenih besedah br. Borka so dali vsi funkcionarji izčrpna letna poročila. Po poročilu br. revizorja je bil predlagan vsem odbornikom absolutorij, ki ga je občni zbor sprejel z navdušenjem. Sledile so volitve in sestavila se je društvena uprava večinoma iz samih domačinov, kar smo si že leta in leta želeli.

Društvena uprava je sledeča: starosta br. Franc Skuhala; podstarosta br. Josip Kosi; načelnik br. Fr. Borko; načelnica s. Justa Sinko; tajnica s. Mimi Kolenc; blagajnik br. Moroslav Vaupotič.

SOKOLSKO DRUŠTVO SV. LENART V SLOV. GOR.

Občni zbor našega društva se je vršil v soboto, dne 16. januarja v Sokolskem domu. Pred početkom smo

se spomnili staroste Slovenske sokolske zveze br. dr. Scheinerja, nakar je br. starosta prešel na dnevni red. — Izčrpna poročila vseh funkcionarjev so pokazala, da je bilo delo v preteklem letu na vseh poljih zelo obsežno in uspešno. Iz načelnikovega poročila posnemamo, da šteje naše društvo 96 članov in članic ter 73 naraščaja in dece, skupaj torej 169 sokolskih pripadnikov. Telovadečih je 89. Naše društvo je tudi matično društvo sedmih sokolskih čet z 1071 pripadniki, od katerih je 684 telovadečih. Občni zbor, katerega se je udeležilo 78% vsega članstva, je soglasno izvolil staro društveno upravo z br. dr. Goriškom na čelu. — Zdravo!

Župa Novi Sad SOKOLSKO DRUŠTVO STARI BEČEJ.

Sokolsko društvo Stari Bečej održalo je dne 10. o. m. svojo godišnjo skupščino. Skupščina je održana u velikoj sokolskoj sali, koja je bila prepuna samih Sokola i Sokolica. Skupščinu je otvorio starešina br. dr. Milan Popović, pozdravivši brata Milana Todorovića, izaslanika župe Novi Sad i župskog načelnika te izaslanicu Kola srpskih sestara gđu. Jelku Zdansku. Br. starešina održao je jedan poduži govor o sokolskoj ideologiji, o spremamju za proslavu dr. Miroslava Tyrša. Posle ovoga brat Janko Dabić, sekretar društva, podneo je izveštaj o radu društva u 1931. godinu. Ovaj izveštaj je primljen i data pohvalnica društvenom sekretaru. Tako isto opširno je podneo izveštaj prosvetar društva brat Dimitrije Hadnadev o prosvetnim društvenim prilikama. Zatim je načelnik društva brat Dušan Gospodinački podneo izveštaj tehničkog odbora, blagajnik Marko Grujić o stanju blagajne i t. d. Posle prešlo se na biranje nove uprave, u koju su izabrana sledeća braća i sestre: starešina brat dr. Milan Popović, lekar; potstarešina dr. Bogdanović, lekar; prosvetar Branko Gospodinačka. Ostali članovi su: D. blagajnik Zarko Grujić, učitelj; načelnik Dušan Gospodinački; načelnica s. Gospodinačka. Ostali članovi su: Dimitrije Hadnadev, učitelj; Josip Zupanović, starešina suda; Zorić, direktor gimnazije; Dušan Jelkić, učitelj; Doka Bošković; Aleksandar Obrovački, Ivan Petljanski, Vojin Belić, Blažek Josić, Živkov Sima, Miković Gojko, Midić Borivoje, Boško Petrović, Slavko Jablanović, Gavra Nikolić, Dušan Gačetin, Aca Džigureki, Mitar Pejaković, sudija, Milan Vulanović, sudija, Veljanović, sudija, Durašević, advokatski pripravnik i Slobodan Sekulić.

U toku 1931. god. društvo je dobilo pomoći 22.150 Din, i to od starobečejske Crkvene opštine 10.000 Din, od Građanske banke 10.000 Din, od Jadranske Straže 1000 Din od brata starešine dr. I. Popovića 400 Din, od Srpske ratarske štedionice 250 Din, od Prvog lovačkog društva 200 Din, od g. Dorda Boškovića 200 Din, od brata Dimitrija Hadnadeva 100 Din. Društvo je darovaocima izrazilo svoju veliku zahvalnost. — H. G.

Župa Osijek SOKOLSKO DRUŠTVO TRPINJA

† Brat Svetislav Prokić.

Dne 15. o. m. preminuo je naš vredni brat načelnik Svetislav Prokić, pa je time društvo zadesio težak udarac. Pokojnik je u svom sokolskom radu pokazivao veoma mnogo ljubavi, volje i poleta pa je radi svoje dobrote i požrtvovnosti bio među braćom i sestrama kao i među meštanima veoma obljubljen, a što se naročito videlo pri njegovoj sahrani, na kojoj su pored velikog broja meštana i Sokola iz Trpinja učestvovali i Sokoli iz obližnjih društava. Na odar pokojnika položili su vence: Općina Trpinja, Sokolsko društvo Trpinja, Sokolsko društvo Bolata i Sportski klub »Sindelić«. U ime Sokola nad rakom oprostila se od pokojnika društvena načelnica s. Bogoslava Grubač.

Župa Sušak - Rijeka SOKOLSTVO NA OTOCIMA RABU I PAGU.

Obrazovano je okružje otočko.

U sastav naše Sokolske župe Sušak-Rijeka sa sedištem u Sušaku ušla su pored dosadašnjeg društva u Rabu, i društva na otoku Pagu: društvo u Pagu i u Novalji. Ova su dva poslednja društva bila do sada u sastavu župe Šibenik-Zadar. Povodom toga obrazovano je unutar župe Sušak-Rijeka novo okružje i to »okružje otočko« za otok Rab i Pag.

Sva ova tri društva održala su svoje redovite godišnje glavne skupštine. Tako u Rabu i u Pagu, a i u Novalji, kojom skuštinom je obnovljeno ovo društvo pod upravom brata doktora Iva Markovine, lečnika. Ovo društvo u Novalji, u najbednijem kraju naših otoka, ima vrlo lep broj mladića vežbača, i baš radi njih župa Sušak-Rijeka poslala je svojeg izaslanika brata tajnika Omerbegovića na skupštinu, da se društvo obnovi. Društvo ima prostorijske i složnim radom uspeši neće izostati.

SOKOLSKO DRUŠTVO BRIBIR.

Naša nova sokolska uprava počela je svojim agilnim radom. Upravi je bilo prvo u zadatku da svoje čitaoničke prostorijske premešti u uglednije i zdravije prostorijske, pa je to već i učinjeno. U tim našim novim prostorijskama našli su naši članovi novi svoj dom, pa svakog slobodnog časa u njima borave. Brat načelnik i sestra načelnica u sokolskoj dvorani pripremaju se za akademiju, koja će se održati 7. februara. Počeli smo i s glazbenim tečajem, koji će voditi brat prosvetar i načelnik, a za koji vlada veliki interes. Novi članovi, naročito vežbači prijavljuju se, pa je u izgledu da ćemo u najskorije vreme moći pohvaliti lepe uspehe. Ovih dana molimo streljiste, pa će i ova sekcija biti kod nas oživotvorena.

Nestašica posla muči naše članstvo, a to oseća vrlo teško i naša blagajna. Tereti su veliki a dohoci minimalni. Samo s te strane društvu preti

pogibao, ali se nadamo da ćemo nešto svojim vlastitim žrtvama a nešto uvidavnošću našeg starešinstva i to prebroditi.

Traže se glazbala.

Ima li možda koje društvo koje suvišno glazbalo da nam ga posudi, daruje ili proda, da možemo ojačati našu glazbenu sekciju? Ponude neka se šaljnu na: Sokolsko društvo Bribir, župa Sušak-Rijeka.

Župa Zagreb SOKOLSKO DRUŠTVO BREGANA.

Sokolsko društvo Bregana održalo je dne 10. o. m. svoju glavnu skupštinu, koju je otvorio brat starešina Pero Rajčević, te nakon što je pročitao poslanicu bratskog Saveza, sledili su iscrpni izveštaji pojedinih funkcionara, iz kojih se razabrao lep napredak i agilnost tog društva, koje broji 130 svih pripadnika, od kojih otpada na vežbačke vrste 83.

Društvo je nastupilo osim na svojoj javnoj vežbi i svečanoj akademiji u proslavu 1. decembra, također i na okružnom sletu u Vel. Gorici, na sletu u Splitu, u Krškome, Brežicama, Dobrovom, Brdovcu i u Samoboru.

Prosvetni rad društva bio je usmeren na širenju sokolske ideje među

narodom i pridobivanju novih pripadnika. Osobita se je pažnja posvećivala omladini, da se ona što više uvuče u sokolanu. Druga je bila zadaca, da se što više aktivira pasivno članstvo. S toga su bili osnovani već pored postojećeg pozorišnog oteka, još glazbeni, t. j. tamburaški zbor, članski pevački zbor — od nevezbača, kao i dečiji pevački otek, koji već od ranije postoji. Pored ostalog, u društvu je bilo održanih 6 predavanja, 71 nagovor pred vrstom, 3 pozorišne predstave, te više manjih priredaba i isticanja društvenog pokreta.

Kod izbora uz mali dodatak bila jednoglasno ponovno izabrana stara uprava i to: starešina br. Pero Rajčević, podstarešina br. Aleksić Franjo, tajnik i blagajnik br. Feliks Kalin, načelnik br. Milan Jelinek, prosvetar br. Zdenko Dolinar; članovi odbornici: Hribar Amalija, Rotkvić Mimi, Frlan Marija, Kalin Josip, Zobarić Jakob, Setinec Anton, Vegelj Ivan, Sterniša Alojz, Ivanjšek Andro, Komočar Franjo, Živko Stjepan, Rozijan Drago; članovi nadzornog odbora: Jelinek Franjo ml., Rotkvić Drago, Dolinar Mijo, Bratanić Franjo, Sinkovec Anton.

Ovom godinom društvo stupa na prag desetogodišnjice svog opstanka, svesno da će u svojoj jubilejnoj godini ugledati još lepšu i sa uspehom okrunjenu svoju budućnost. — F. K-n.

Sjemena
za polje i vrt na veliko i malo nudi
Sever & Ko. LJUBLJANA
Tražite cjenik!

Službe išče

- 5 pisarniških, ozir. trgov. nameštencev in slug;
- 1 trgov. pomoćnik, špecerijst;
- 1 absolvent trgov. škole;
- 5 inštruktorjev za srednješolce;
- 1 trgov. pomoćnik mešane stroke.

Vsi Sokoli. Ponudbe na npravo Sok. Glasnika.

Prodam

dobro ohranjen pisalni stroj „A. E. G.“. Naslov pove uprava Sokol. Glasnika.

ŠIRITE SOK. GLASNIK

Originalne korice za sokolske listove

Na koncu svake godine povezuje naše sokolske listove i pohranjujete ih za svoju biblioteku. U tu svrhu izrađene su vrlo ukusne korice i to za:

- „Sokolsku Prosvetu“ u crvenoj boji — cena 15.— Din,
- „Sokolčica“ u zelenoj boji — cena 15.— Din i
- „Našu Radost“ u plavoj boji — cena 12.— Din.

Korice naručuju se kod

Učiteljske tiskare, Ljubljana, Franciškanska ulica

Hotel - Pension
Vlastito kupalište
„JADRAN“ SUŠAK
potpuno renovirano
Pod novom upravom
Preporučuju se vlasnici
M. V. KUNDIČ

ŠIRITE SOKOLSKU
!!! ŠTAMPU: !!!
„SOKOLSKI GLASNIK“
„SOKO“, „SOKOLIĆ“ i
„NAŠU RADOST“

Ivan Kacin
Ljubljana, Tabor št. 6
Tvornica harmonijev in pianinov po najnovješi konstrukciji. Uglasuje in popravlja klavirje, harmonije, zamenjuje, prenavlja. Društvom popust. Večletna garancija. Cene nizke. Zahtevajte cenik. Na obroke.

V Mariboru
je najugodnejši nakup galanterije — drobnarij — parfumerije — papirja itd pri tvrdki
DRAGO ROSINA
Vetrinjska 26

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА
БРАНКО ПАЛЧИЋ ♦ ЗАГРЕБ
Краљице Марије 6
Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије
Бројавни наслов: „Трикоџа“ Загреб • Телефон интерурбан 26-77

Израђујем све врсте соколских потрепштина за јавни и излетни наступ свих категорија нашег чланства и то тачно према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Слике у оригиналним бојама прописних одела налазе се у књизи „Организација Савеза СКЈ“. — Захтевајте ценике и проспекте. — Цене врло умерене, а за тачну и солидну израбу јамним

НАЈНОВИЈЕ

УЧИТЕЛЈСКА ТИСКАРНА В ЛЈУБЛЈАНИ

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustr. knjige v enobarbnem in večbarbnem tisku. Brošure in knjige v malih in največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske lište.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Šolski zvezki za osnovne, mešč. in srednje šole. Risanko, dnevnik in beležnice.

Vse tiskovine za društva in šole (lepake, letake, izpričevala itd.) dajte v tisk Učiteljski tiskarni!

УЧИТЕЛЈСКА КЊИГАРНА

ima v zalogi „Galerijo naših mož“: 1. Trubar, 2. Vodnik, 3. Slomšek, 4. Prešeren, 5. Levstik, 6. Stritar, 7. Jurčič, 8. Gregorčič, 9. Aškerc, 10. Tavčar, 11. Levco, 12. Erjavac, 13. Jenko, 14. Cankar, 15. Gangl, 16. Perma, 17. Keranič, 18. Majster, 19. Zupančič, 20. Strossmayer, Silka 10 Df.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3 je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji
Ima vlog nad 480.000.000 Din
Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo
Vse naložbe obrestuje kar najbolj ugodno. — Posojila dovoljuje na posvetva, metice in vrednostno papirje čim najceneje
Za male trgovce in obrtnike ima posebno kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek. — Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje poloznice
Telefon št. 2016 in 2616 Pošt. ček. račun št. 10.533
Uradne ure za stranke so od 8. do 12.30

Klišeeje

vseh vrst, enobarvno in večbarvno izdeluje klišarna

JUGOGRAFIKA LJUBLJANA
SV. PETRA NASIP ŠT. 23
Telefon št. 2173

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspačava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijska prodaja odora svoju kategorija

---

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831
ZAHTEVAJTE CENIK